БУТУН ДУНЁ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

7-ЙИЛ ЧИҚИШИ
№ 95 (1615)
11 МАЙ ЧОРШАНБА 1960 ЙИЛ
БАҲОСИ 20 ТИЙИН.

ЎЗБЕКИСТОН КП ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ ВА ШАҲАР КОМИТЕТЛАРИ, МЕҲНАТКАШЛАР ДЕПУТАТЛАРИ ОБЛАСТЬ ВА ШАҲАР СОВЕТЛАРИНИНГ ОРГАНИ

Фарҳод ГЭС қуввати оширилмоқда

БЕКОБОД, 9 май (ЎзТАГ). Фарҳод гидроэлектростанцияси энергетиклари қувончли кунларни кечирмоқдалар. Бу ерда янги қудратли гидрогенераторни монтаж қилиш тугалланди. Агрегатнинг механика қисмларини синаш муваффақиятли ўтди. Яқинда янги гидрогенератор ишлаб чиқарадиган электр токи Тошкент энергетика системасига қўшилади.

Коллектив ўз станцияси қувватини янада ошириш устида ишни давом эттирмоқда. Шу йилнинг ўзидаёқ ишга тушириладиган яна бир гидрогенератор узелларини йиғиш бошланди. Бу агрегатнинг қуввати монтаж қилиниб бўлган гидрогенератор қувватига тенг бўлади.

ХАЛҚ ФАРОВОНЛИГИ ҲАҚИДА ҒАМХЎРЛИК ҚИЛИШ—ПАРТИЯМИЗ ФАОЛИЯТИНИНГ ОЛИЙ ҚОНУНИ

СССР Олий Совети белгилаган тадбирлар халқимизни янги ғалабаларга руҳлантирмоқда

ХАЛҚ ЎЗ БАХТИНИ ЎЗИ ЯРАТМОҚДА

Инсониятнинг нуроний келажаги — коммунизм сари ғолибона суратда олға бораётган совет халқи шу кеча-кундузда ғоят қувончли ва шодиёна кунларни бошидан кечирмоқда. Бешинчи чақириқ СССР Олий Советининг бешинчи сессияси қабул қилган қонун ва қарорлар, ўртоқ Н. С. Хрушчевнинг сессияда қилган доклади ва якунловчи сўзи совет кишилари қалбидан чуқур жой олди, ленинчи Коммунистик партиямиз ва жонажон Совет ҳукуматимиз учун қонуний фахрланиш туйғуларини кучайтириб юборди. Бутун прогрессив инсоният, халқ демократияси мамлакатларининг меҳнаткашлари, порлоқ коммунистик жамият қураётган совет кишилари халқ фаровонлигини янада ошириш программасини муҳокама қилаётган Совет парламентининг ишини зўр эътибор билан кузатиб турдилар.

СССР Олий Советининг ҳар бир сессияси социалистик Ватанимиз тараққиётидаги янги муҳим босқичларни белгилаб берадиган катта воқеадир. Олий Советнинг бу сессияси ҳам коммунизм тантанаси учун кураш йилномасига халқ фаровонлигини ошириш тадбирларини белгилаган тарихий сессия, замонамизнинг жуда катта воқеаси бўлиб киради. Шунинг учун ҳам мамлакатимиз меҳнаткашлари ишчи ва хизматчилардан олинадиган солиқларни бекор қилиш соҳасидаги, 1960 йилда ҳамма ишчи ва хизматчиларни қисқартирилган иш кунига ўтказишни тугаллаш соҳасидаги тадбирларни қизғин маъқуллаб, совет халқининг моддий фаровонлигини ошириш тўғрисидаги янги ғамхўрлик учун Коммунистик партияга, Олий Советга ва Совет ҳукуматига чин қалбларидан ташаккур изҳор қилмоқдалар, халқлар ўртасида тинчлик ва дўстлик байроқдори бўлган давлатимизнинг ташқи сиёсатини табрикламоқдалар.

«Олий Совет сессияси, — деди ўртоқ Н. С. Хрушчев сессияда қилган докладида, — **кўкламнинг ажойиб кунларида тўпланди. Кўклам йилнинг қувончли фаслидир, совет кишилари ҳам ўзларининг илҳомбахш меҳнатлари билан табиат ишига бамисоли далда бермоқдалар.**

Кўриб турибсизки, кун тартиби кўкламги ғайрат ва қувончга жуда мос бўлиб тушмоқда, бу кун тартиби совет халқининг фаровонлигини тўхтовсиз ошириш тўғрисида партия ва ҳукуматимиз қилаётган ғамхўрликни акс эттиради, Совет социалистик давлат сиёсатининг тинчликсевар сиёсат эканлигини яна бир марта яққол тасдиқлайди».

Областимиз меҳнаткашлари бутун совет халқи каби СССР Олий Совети май сессиясининг қарорларини, ўртоқ Н. С. Хрушчевнинг докладини ва якунловчи нутқини якдиллик билан маъқуллаб, зўр қониқиш ва ҳурсандчилик билан кутиб олдилар. Сессия материалларида Коммунистик партия ва Совет ҳукуматининг мамлакатимиз халқ хўжалигини ривожлантиришга ва тўхтовсиз юксалтиришга, меҳнаткашларнинг моддий ва маданий турмуш даражасини янада оширишга, бутун дунёда тинчлик ишини мустаҳкамлашга қаратилган дона сиёсати тўла акс эттирилган.

Халқнинг бахт-саодати тўғрисида, унинг муттасил ўсиб бораётган моддий ва маданий эҳтиёжларини максимал даражада қондириш тўғрисида доимо ғамхўрлик қилиш — партиямиз фаолиятининг олий қонунидир. Коммунистик партия, унинг ленинчи Марказий Комитети, Совет ҳукумати барча совет кишиларининг бахтли, фаровон ва қувноқ ҳаёт кечиришлари учун, мамлакатимизда коммунистик жамият қуришдан иборат улуғ мақсадни амалга ошириш йўлида ҳеч нарсани аямайдилар. СССР Олий Совети сессиясининг якунлари, сессия белгилаган ғоят муҳим тадбирлар буни яна ва яна бир марта исботлайди.

Чирчиқ электрокимё комбинатининг мастери, СССР Олий Советининг депутати ўртоқ Гавҳар Ҳайдарова Олий Советнинг юксак минбаридан туриб сўзлаган нутқида бутун ўзбек халқининг фикрини ифодалаб бундай деди:

— Никита Сергеевич Хрушчевнинг ажойиб, чуқур мазмунли докладини эшитаётганимда кўклам қуёши нурларига кўмилган жонажон Ўзбекистоним, партия ва халқнинг иродаси билан қупқуруқ яланг ерда қад кўтарган ҳамда энергетика, кимё ва машинасозликнинг йирик маркази бўлиб қолган жонажон Чирчиқ шаҳри ҳаёлимга келди. Ленин идеяларининг ҳаётбахш кучини, экономикани ва маданиятни ривожлантиришда, халқ фаровонлигини юксалтиришда рўй берган ўзгаришларнинг улуғлигини Совет Иттифоқидаги ҳар бир қардош республикада бўлгани каби, социалистик Ўзбекистон мисолида ҳам яққол кўриш мумкин.

Қайси бир буржуазия парламентида оддий бир ишчи парламент минбаридан туриб ўз фикрини очиқ баён қила олади? Қайси бир буржуазия парламенти ишчи ва хизматчилардан олинадиган солиқларни бекор қилиш ёки қисқартирилган иш кунига ўтиш ҳақида қонун қабул қилган? Ҳеч вақт бундай бўлган эмас ва бўлмайди ҳам. Фақат Ленин ғоялари тантана қилган бизнинг мамлакатимиздагина ана шундай бўлиши мумкин. Совет халқи ўз тақдирининг тўла ҳуқуқли хўжайинидир, у ўз бахтини ўзи яратмоқда, она-Ватанимизнинг қудратини мустаҳкамламоқда, бутун жамиятнинг ва ҳар бир меҳнаткашнинг фаровонлигини кундан-кунга оширмоқда. Ўртоқ Н. С. Хрушчев уқтириб ўтганидек, халқимиз улуғ вазифани—энг тараққий этган капиталистик мамлакатларга иқтисодий жиҳатдан етиб олиш ва ўзиб кетиш вазифасини ҳал қилмоқда. Бу вазифанинг реаллигини энди ҳатто социализмга ўзларининг ёмон назар билан қараб келганликлари билан танилган одамлар ҳам инкор қилолмаётирлар.

Ўртоқ Н. С. Хрушчев ўз докладида ва якунловчи сўзида Совет ҳукуматининг ички ва ташқи сиёсатини ёрқин ифодалаб берди, миллионларча кишилар орзу қилаётган тинчлик ишини бузишга уринган америкали уришқоқларнинг провакацион ҳаракатини фош қилиб ташлади. Сессияга тўпланган халқ вакиллари СССР Министрлар Советининг ҳам ички сиёсат соҳасидаги, ҳам ташқи сиёсат соҳасидаги фаолиятини тўла маъқулладилар ва Америка ҳарбийларининг қабиҳ хатти-ҳаракатларини қаттиқ қораладилар. Америка разведкачи самолётининг юзсизларча давлат чегарамизни бузиб ўтганлиги бутун совет халқини ғазаблантирмоқда.

Областимиз саноат корхоналарида, колхоз ва совхозларида, давлат муассасалари ва ўқув юртларида бўлиб ўтган митинг ва йиғилишлар халқимиз Коммунистик партия ва Совет ҳукуматининг ички ва ташқи сиёсатини тамомила қўллаб-қувватлаётганлигини яна бир марта ёрқин намойиш қилди. Меҳнаткашлар бу йиғилиш ва митингларда ўзларининг самимий миннатдорчиликларини изҳор қилиш билан бирга тағин ҳам яхшироқ ишлаш, меҳнат соҳасидаги янгидан-янги муваффақиятларини кўпайтириш билан севикли Ватанимизнинг куч-қудратини ва бутун дунёда тинчликни мустаҳкамлаш ишига ўз ҳиссамизни қўшамиз, деб қасамёд қилмоқдалар. СССР Олий Совети тарихий сессиясининг қарорлари муносабати билан вужудга келган меҳнат кўтаринкилигига бошчилик қилиш, сессия материалларини ҳар бир меҳнаткашнинг онгига етказиш—партия ташкилотларининг энг муҳим вазифасидир.

Тинч ижодий меҳнат билан машғул бўлган, ўз бахтини ўзи яратаётган қаҳрамон совет халқи жонажон Коммунистик партиямизнинг доно раҳбарлиги остида коммунизмнинг нурли чўққилари сари шаҳдам қадам ташлаб олға боради.

„ҚУВОНЧИМИЗ ЧЕКСИЗ“

Колхоз қишлоғининг кишилари ҳам партия ва ҳукуматимизнинг халқ фаровонлигини янада оширишга қаратилган тадбирлардан бениҳоя қувонмоқдалар: Ўрта Чирчиқ районидаги «Ленин йўли» колхози аъзолари СССР Олий Совети сессиясида ўртоқ Н. С. Хрушчевнинг докладини қунт билан ўрганмоқдалар.

— Шу кунларда агитколлективимизнинг иши жуда ҳам жонланиб кетди, — дейди колхоз партия ташкилотининг секретари ўртоқ Исоқ Қурбонов, — 20 дан ортиқ агитаторларимиз далачилик бригадаларида бўлиб, колхозчилар билан йиғилиш ўтказиб, сессия материалларининг моҳиятини тушунтирмоқдалар.

Колхознинг Тошпўлат Худойназаров, Нозим Мирзаев ўртоқлар бошлиқ бригадаларида бўлиб ўтган йиғилишларда жуда кўп киши қатнашди. Оддий колхозчилар, тракторчилар, звено бошлиқлари сўзга чиқиб, партия ва ҳукуматимизга чекиз раҳматлар айтдилар.

— Партия ва ҳукуматимизнинг нархлар миқёсини ўзгартириш, муомаладаги ҳозирги пулларни янги пуллар билан алмаштириш, халқ истеъмол товарлари ишлаб чиқаришни ҳар тарафлама кенгайтириш тўғрисидаги тадбирлари ҳар биримизнинг дилимиздаги гаплар бўлди. Бу янги ғамхўрликлар учун, меҳнатда янги ютуқларни қўлга киритиш билан жавоб берамиз, — деди бригадир Тошпўлат Худойназаров, — бригадамизда 85 гектар ерда ғўза ўстирилмоқда. Биз ҳар гектар ердан кам деганда 30 центнердан ҳосил етиштирамиз. Ҳозир ғўза парваришини кучайтириб юбордик. Биринчи парваришни 12 майдан кечиктирмасдан туғаллаймиз.

«Ленин йўли» колхози аъзоларининг қувончи чексиз. Улар 2135 гектар ердан давлатга кам деганда 5610 тонна пахта етказиб бериш учун кўтаринки руҳ билан меҳнат қилмоқдалар.

Т. ЙУЛДОШЕВ.

ОБЛАСТИМИЗ ЧОРВАДОРЛАРИНИНГ ЯНГИ МУВАФФАҚИЯТИ

Партия ва ҳукуматимизнинг кўрсатмаларини амалга ошираборган областимиз чорвадорлари янги муваффақиятларни қўлга киритдилар. Областда давлатга гўшт сотиш III квартал плани бажарилди. Ҳозиргача 11.777 тонна гўшт сотилди. Бу ўтган йилнинг шу вақтдагига қараганда 7726 тонна кўп демакдир.

Шунингдек, давлатга 10 миллион 712 минг дона, яъни ўтган йилнинг шу вақтидагига қараганда 5 миллион 397 минг дона кўп тухум топширилиб, бу соҳадаги йиллик план ҳам 100,1 процент бажарилди.

Тошкентдаги автотрактородеталь заводининг коллективи СССР Олий Совети бешинчи сессиясининг материалларини зўр қизиқиш билан ўрганмоқда. Суратда: завод темирчилик-пресс цехининг мастери ўртоқ Е. Т. Макаров бир группа ишчи ва хизматчиларга сессия материалларини ўқиб эшиттирмоқда.

М. Комлев фотоси.

ОЛИМЛАР ФИКРИ

Никита Сергеевич Хрушчевнинг СССР Олий Совети бешинчи сессиясида қилган тарихий докладини эшитган ҳар бир совет кишиси дилидагини изҳор қилишга ва ўртоқлашишга ошиқади. Доклад эълон қилинган куниёқ саноат корхоналари, муассаса ва ташкилотларда бу муҳим ҳужжат кенг муҳокама қилинабошланди.

Шу куни Ўзбекистон ССР Қишлоқ хўжалик фанлари академиясининг зали гавжум бўлди. Бу ерга олимлар умумхалқ муҳокамасига сазовор бўлган—ишчи ва хизматчилардан олинадиган солиқларни бекор қилиш ҳамда совет халқининг фаровонлигини оширишга қаратилган бошқа тадбирлар тўғрисидаги доклад юзасидан ўтказиладиган митингга йиғилишган.

Митингни академиянинг партбюро секретари ўртоқ Ҳ. Зоҳидова очади. Биринчи бўлиб сўзга чиққан академик ўртоқ В. Э. Еременко бундай дейди:

—Мамлакатимизда солиқнинг бекор қилиниши—давлатимизнинг қудратини, унинг янада мустаҳкамланганлигининг ёрқин далилидир. Мамлакатимизда солиқларни йўқотишгина эмас, нархнаволарни камайтириш, иш соатларини қисқартириш, меҳнат унумдорлигини ошириш юзасидан ҳам жуда катта ишлар қилинмоқда. Буларнинг ҳаммаси партия ва ҳукуматимизнинг аҳолининг турмуш даражасини янада яхшилаш юзасидан кўрсатаётган ғамхўрликларининг намунасидир. Бундан биз совет олимлари ҳам баҳрамандмиз.

Сессияда муҳокама қилинаётган масалалар биз олимлар олдига ҳам жуда катта вазифалар қўяди, — деб давом этади нотиқ. — Жумладан қишлоқ хўжалик маҳсулотлари етиштиришда механизациядан тўла фойдаланиш, меҳнат унумдорлигини ошириш, фан ютуқларини ишлаб чиқаришга кўпроқ жорий қилиш, маҳсулот таннархини камайтиришда қишлоқ меҳнаткашларига ёрдам бериш бизнинг асосий вазифаларимиздир.

Минбарга академик ўртоқ А. Раҳимов чиқади.

— Фақат бизнинг мамлакатда аҳолидан йиғилган солиқлар аҳолининг ўз эҳтиёжи учун сарфланади, — деб сўз бошлайди у. — Мана биз олимларни олайлик. Ахир биз текин ўқидик: институтда ва аспирантурада ўқиганимизда стипендия олиб турдик. Мана шу ерда ўтирган олимларнинг деярлик ҳаммаси ана шундай бўлиб олим бўлган. Буларнинг бариси давлат ҳисобидан эди, албатта. Энди давлатимизнинг бюджети, плани солиқларсиз ҳам буларнинг ҳаммасини таъминлайдиган даражага етди. Докладда бу масалалар ўз ифодасини топган. Шахсан мен Никита Сергеевич Хрушчевнинг докладини чин қалбимдан мақуллайман ва бу билан мен шу ерда ўтирган ўртоқларимнинг дилидагини изҳор қилган бўламан, деб ўйлайман.

Экономика институти директорининг ўринбосари, экономика фанлари кандидати ўртоқ М. Ҳусайнов бўлса бу муҳим ҳужжатнинг сиёсий ва иқтисодий аҳамиятига тўхталиб бундай деди:

— Муомилада катта пул маблағи мавжудлиги анча ноқулайликлар туғдирарди. Жумладан пул ишлаб чиқариш учун жуда кўп миқдорда қимматли қоғоз, металл сарфланади, уни сақлаш ва тарқатиш учун вақт, меҳнат ва жуда кўп ортиқча харажат талаб қилинади. Янги пул алмаштириш натижасида оборот ўн марта камаяр экан, бу ана шу харажатларни ўн марта қисқартиш деган сўз. Бундан ташқари солиқларни бекор қилиш натижасида ҳам солиқ ва процентлар ҳисоблайдиган қанча штатлар қисқаради. Молия ходимларимизнинг иши анча енгиллашади. Биз экономистлар халқ хўжалигининг иқтисодий даражасини янада юксалтиришга қаратилган бу тарихий ҳужжатни чин қалбимиздан қўллаб-қувватлаймиз.

Сўнгра сўзга чиққан олимлардан Саидов, илмий ходим Цой ўртоқлар ҳам ўртоқ Хрушчев докладининг халқаро аҳамияти, коммунистик жамият қурилишидаги сиёсий ва иқтисодий аҳамияти ҳақида гапирдилар. Митинг қатнашчилари сессияга табрик телеграммаси юбордилар.

Ф. УСМОНОВА.

ТАРИХ КЎРМАГАН ЭДИ

Кишилар давлат томонидан олинадиган солиқларнинг бекор қилинишини неча-неча асрлардан бери орзу қилиб келар эдилар. Бизни капитализм кишанларидан озод қилган Коммунистик партия мамлакатимизда инсониятнинг ана шу орзуларини ҳам амалга ошириш тадбирларини белгиламоқда. Коммунистик партия ва Совет ҳукумати халқ турмушини яхшилашни ўзининг бутун фаолиятининг асосий мақсади деб билиб, бунинг учун жуда кўп иш қилди. Биргина КПСС XXI съездидан кейин бу соҳада қанчадан-қанча тадбирлар белгиланди ва амалга оширилди! Бундай халқпарвар ҳукуматни тарих кўрмаган эди. Эндиликда эса мамлакатимиз ҳокимиятининг олий органи — СССР Олий Советининг сессияси ишчи ва хизматчилардан олинадиган солиқларни бекор қилиш ҳамда совет халқининг фаровонлигини оширишга қаратилган бошқа тадбирларни муҳокама қилмоқда. Бу тадбирлар ўртоқ Н. С. Хрушчев докладида муфассал баён қилиб берилди.

Ҳукуматимиз бошлиғи Никита Сергеевичнинг докладини корхонамиз ишчилари, инженер-техник ходимлари ва хизматчилари зўр қизиқиш билан ўрганмоқдалар. Бу ғоят катта сиёсий ва тарихий аҳамиятга эга бўлган ҳужжатнинг ҳар бир сатридан биз ўзимизнинг энг эзгу орзуларимиз ва мақсадларимизни ўқимоқдамиз. Ўртоқ Хрушчев меҳнат унумдорлигини янада ошириш жамғармаларни кўпайтиришнинг энг муҳим манбаи, деб кўрсатди. Давлатимизнинг жамғармалари қанчалик кўп бўлса, совет халқининг фаровонлигини тағин ҳам ошириш учун шунчалик кўп имкониятлар вужудга келади. Шу сабабли биз Коммунистик партия ва Совет ҳукуматининг меҳнаткашлар тўғрисида қилаётган ғамхўрлигига жавобан меҳнат унумдорлигини тобора ошира бориш, маҳсулот таннархини тинмай камайтириш, техникани тўхтовсиз тараққий эттириш ва шу йўл билан улуғвор етти йиллик топшириқларини муддатидан илгари бажариш йўлида ўзимизнинг бутун куч ва ғайратимизни аямаймиз.

Р. НАЗИРБЕКОВ,
Тошкентдаги 4-мебель фабрикасининг ишчиси.

Медиклар қизғин маъқулламоқдалар

Биз медицина ходимлари умумий йиғилишларимизда, ўзаро суҳбат ва баҳсларимизда СССР Олий Совети сессиясининг материалларини хусусан Н. С. Хрушчев докладида баён қилинган фикрларни тамомила маъқулламоқдамиз. Сессия минбарида айтилган ҳар бир гап миллион-миллион совет кишиларининг орзу-умидларини, ҳис ва туйғуларини, фикр ва мулоҳазаларини тамомила равшан ва аниқ ифодалаб турибди.

Биз медицина ходимлари ўз фаолиятимизда партия ва ҳукуматимизнинг халқимиз соғлиги, фаровонлиги, турмушининг қувноқ бўлиши йўлида қилаётган барча ғамхўрликларининг жонли гувоҳи ва ана шу ғамхўрликларни амалга оширувчилар сафида бўлганимиз билан фахрланамиз. Шу билан бирга совет хизматчиси сифатида ҳар биримиз аҳолидан олинадиган солиқларни бекор қилиш юзасидан ажойиб тадбирларнинг белгиланишидан ғоят манфаатдормиз.

Халқимизнинг вакиллари—депутатларимиз томонидан Олий Совет минбаридан уруш оловини ёқувчиларни тартибга чақириш мақсадида айтилаётган фикрларни тўла қўллаб-қувватлаймиз. Совет халқи тинчлик ва шодлик, дўстлик ва биродарлик байрамини ўтказаётган бир пайтда империалист доираларнинг ёвуз ниятлари натижаси ўлароқ Ватанимиз осмонида пайдо бўлган душман самолётининг бир ракета билан уриб туширилганини эшитиб, кишилар оромини бузувчилардан дарғазаб бўлдик ва совет қуролининг шон-шавкатига яна бир бор қойил қолдик.

Биз доно партия ва ҳукуматимизнинг оқилона ички ва ташқи сиёсатини тамомила қўллаб-қувватлаймиз ҳамда уларнинг халқимизга кўрсатаётган ғамхўрликларига жавобан медицина хизматини янада яхшилашга ҳаракат қиламиз.

Қ. ҒАФУРОВ,
врач.

МЕКСИКА ПАРЛАМЕНТ АЪЗОЛАРИНИНГ ЎЗБЕКИСТОНДА БЎЛИШИ

Ўзбекистонда меҳмон бўлиб турган Мексика парламент делегацияси 10 май эрталаб Ўзбекистон ССР Олий Советининг Раиси Р. Ғ. Ғуломов ҳузурида бўлди.

Конгресс доимий комиссиясининг раиси сенатор Мануэль Морено Санчес (делегация бошлиғи), сенаторлардан Гильермо, Ибарра ва Карлос Роман Селис, депутатлардан Моисес Очоа Кампос ва Леопольдо Гонсалес Саенс, шунингдек парламент аъзоларининг СССР бўйлаб қилаётган сафарларида уларга ҳамроҳ бўлиб юрган Мексиканинг СССРдаги муваққат ишлар вакили Эрнесто Мадеро бу ерга келдилар.

Дўстона суҳбат вақтида Р. Ғ. Ғуломов Мексикадан келган меҳмонларни Ўзбекистон ССР нинг давлат тузилиши билан, республика экономикаси ва маданиятининг тараққиёти билан таништирди.

Суҳбатда СССР Олий Советининг депутати И. П. Храмков, Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг секретари И. В. Бабков, республика Олий Совети ташқи ишлар комиссиясининг раиси Ғ. С. Султонов, Ўзбекистон ССР Олий Советининг депутати У. Ё. Иброҳимов, чет эллар билан дўстлик ва маданий алоқалар Ўзбекистон жамияти президиумининг раиси Ж. Тожиева ҳозир бўлдилар. (ЎзТАГ).

ҒАЛАБА БАЙРАМИ ШАРАФИГА ТАНТАНАЛИ МАЖЛИС

Фашистлар Германияси устидан ғалаба қозонилган кунга ўн беш йил бўлди. Ана шу порлоқ кун абадий эсдан чиқмайди. Барча совет кишилари ҳозир бу буюк умумхалқ байрамини нишонламоқдалар. 9 майда Москвада бўлиб ўтган тантанали мажлис ана шу шонли кунга бағишланди.

Лужникидаги Спорт саройининг зали электр нурлари билан чароғон. Саҳнанинг тўрида Коммунистик партия ва Совет давлатининг асосчиси улуғ Лениннинг портрети қўйилган. Барча қўшин турларининг жангчилари орден ленталари тикилган жанговар байроқлар ёнида фахрий вахтада турибдилар.

Бугун бу ерга Совет Армияси ва Ҳарбий Денгиз Флотининг генераллари, адмираллари ва офицерлари, пойтахт партия ва жамоат ташкилотларининг вакиллари, фан ва маданият арбоблари, Москва корхоналари ва муассасаларининг ишчи ва хизматчилари, Москва областининг колхозчилари тўпландилар.

А. Б. Аристов, Л. И. Брежнев, К. Е. Ворошилов, Н. Г. Игнатов, Ф. Р. Козлов, А. Н. Косигин, О. В. Куусинен, Н. А. Муҳитдинов, Д. С. Полянский, М. А. Суслов, Е. А. Фурцева, Н. С. Хрушчев, Н. М. Шверник, П. Н. Поспелов ўртоқлар, Совет Иттифоқи маршаллари Р. Я. Малиновский, А. А. Гречко, М. В. Захаров, С. С. Бирюзов, С. М. Буденний, И. Х. Баграмян, А. И. Еременко, И. С. Конев, К. С. Москаленко, К. К. Рокоссовский, В. Д. Соколовский, Совет Армияси ва Ҳарбий Денгиз Флоти Бош сиёсий бошқармасининг бошлиғи армия генерали Ф. И. Голиков, артиллерия бош маршали М. И. Неделин, авиация бош маршали К. А. Вершинин, адмирал С. Г. Горшков, флот адмирали И. С. Исаков, артиллерия маршали С. С. Варенцов, ВЛКСМ Марказий Комитетининг секретари С. П. Павлов, қўшин турларининг маршаллари, Совет Армияси ва Ҳарбий Денгиз Флотининг адмираллари, генераллари ва офицерлари президиумга чиққанларида гулдурос қарсаклар билан кутиб олиндилар.

Меҳнаткашлар депутатлари Москва шаҳар Совети ижроия комитетининг раиси Н. И. Бобровников тантанали мажлисни қисқача кириш нутқи билан очади.

Йиғилиш қатнашчилари ғоят баланд руҳ билан КПСС Марказий Комитети Президиумини мажлиснинг фахрий президиумига сайлайдилар.

Гитлерчилар Германияси устидан қозонилган ғалабанинг 15 йиллиги тўғрисида доклад қилмоқ учун СССР Мудофаа министри, Совет Иттифоқи маршали Р. Я. Малиновскийга сўз берилади.

Ўртоқ Малиновский ўз докладининг бош қисмида айтдики, совет халқлари ва дунёдаги барча халқлар гитлерчилар Германияси устидан қозонилган жаҳоншумул-тарихий ғалаба кунининг 15 йиллигини инсониятнинг, демократия ва тараққиётнинг энг ёвуз душмани бўлган немис фашизми асоратига тушиб қолиш хавфидан озод бўлиш куни сифатида байрам қилмоқдалар.

Совет Иттифоқи, Америка Қўшма Штатлари, Англия, Франция халқларининг ва гитлерчиларга қарши коалициядаги бошқа мамлакатлар халқларининг биргаликда зўр бериб қилган ҳаракати туфайли Германия устидан ғалаба қозонилди. Ана шу мамлакатларнинг халқлари фашизм агрессиясига қарши курашдан иборат умумий ишга ўз ҳиссаларини қўшдилар. Аммо, совет кишилари герман империализмини тор-мор келтиришда совет халқи ва унинг шонли Қуролли Кучлари асосий ва ҳал қилувчи роль ўйнаганлигидан ҳақли суратда фахрланадилар.

Коммунистик партия совет халқини немис босқинчиларга қарши Улуғ Ватан урушига отлантирди. Армия ва халқ мустаҳкам ягона бир куч бўлиб душманга қарши чиқди. Бизнинг армиямиз қаҳрамонона қаршилик кўрсатиб, гитлерчиларнинг «яшин тезлигида уруш қилиш» планларини барбод этди.

Маршал Р. Я. Малиновский Москва, Сталинград ёнида, Курск дугасида совет қўшинлари эришган шонли ғалабалар тўғрисида гапиради.

Уруш душман территориясига ва Марказий Европанинг душман босиб олган мамлакатларига кўчирилди. Совет Армияси Польша, Чехословакия, Албания ва Югославиянинг ватанпарвар кучларига жуда катта ёрдам кўрсатди. Гитлер қўшинларининг саралаиган қисмлари ер билан яксон қилиниши натижасида Руминия, Болгария ва Венгрия фашизм ҳукмронлигидан озод бўлди.

Совет Иттифоқи, деб таъкидлайди докладчи, немис фашизми устидан яккама-якка курашда тўла ғалаба қозона олажаги ҳаммага аён бўлиб қолган 1944 йилнинг июль ойидагина инглиз-америка қўшинлари Европада иккинчи фронтни очдилар. Аммо, совет Қуролли Кучлари фашистлар Германиясига қарши уруш тамом бўлгунига қадар бу урушда асосий роль ўйнадилар.

(ДАВОМИ ИККИНЧИ БЕТДА)

ҒАЛАБА БАЙРАМИ ШАРАФИГА ТАНТАНАЛИ МАЖЛИС

(БОШИ БИРИНЧИ БЕТДА)

Ўртоқ Малиновский Улуғ Ватан урушида Ватанимиз жуда кўп талафот берганлиги ва кўп жойлар вайрон қилинганлиги ҳақида гапиради.

Ўртоқ Малиновский сўзини давом эттириб айтадики, биз бугун, ғалабанинг 15 йиллиги кунида Ватанимизнинг озодлиги ва мустақиллиги учун, халқимизнинг бахт-саодати учун фидокорона курашда ўз жонларини фидо қилган миллионларча совет ваатнпарварлари, қаҳрамонлар олдида бошимизни қуйи солиб, уларни ҳурмат билан эсга оламиз.

Ўтган урушда Совет Иттифоқининг қозонган ғалабаси, деб уқтириб ўтади мудофаа министри, Коммунистик партиянинг халққа ва армияга тўғри ҳамда мустаҳкам раҳбарлиги натижасидир. Партия ўзининг энг яхши кучларини Қизил Армия ва Флотга берди. Партия урушнинг биринчи йилидаёқ бир миллионга яқин коммунистни Қизил Армия сафига юборди. Урушнинг охирига келганда армия ва флотда уч миллионга яқин партия аъзоси ва партия аъзолигига кандидат бор эди. Булар партия составининг қарийб 60 процентини ташкил этдилар. Шонли Ленин комсомоли фронтда ва фронт орқасида қаҳрамонона кураш олиб борди.

Ўртоқ Малиновский буржуа идеологлари гитлерчи агрессорларнинг тор-мор келтиришда Совет Иттифоқининг ролини пасайтириб кўрсатишга уринаётганликлари ҳақида гапиради. Айрим ҳолларда иттифоқчиларнинг Европада очган иккинчи фронтининг аҳамиятини ҳаддан ташқари бўрттириб кўрсатадилар. Аммо, дейди ўртоқ Малиновский, иттифоқчилар кечикканлари тақдирда, бизнинг қўшинларимиз Берлиннигина ишғол қилиб қолмай, балки ундан нари бора олишлари маълум бўлганидан кейин, иккинчи фронт очилганлиги ҳаммага аёндир.

Англия ва Қўшма Штатлардаги реакцион арбоблар иккинчи жаҳон уруши тарихини сохталаштиришда актив қатнашмоқдалар. Бу уринишларнинг моҳияти аёндир. Бу уринишларнинг моҳияти шундан иборатки, улар немис реваншчиларига далда бермоқчи, Советларга қарши олиб борилган ва барбод қилинган юриш планларини оқламоқчи бўладилар. Шу хилдаги «тадқиқотлар»нинг авторлари билан баҳслашиб ўтиришнинг ҳожати йўқ, дейди ўртоқ Малиновский. Уларнинг уйдирмалари тўғрисида фақат шуни айтиш мумкинки, илгари империалистлар қўллаб-қувватлаган гитлерчиларнинг жуда катта ҳарбий машинасини пачақлаб юборган эканмиз, эндиликда Совет давлатининг қудрати бениҳоя ўсган бир пайтда фашист газанда ўз уясидан бош кўтариб чиқмасданоқ уни янчиб ташлаймиз.

Маршал сўзини давом эттириб бундай деди: Биз, фашизм устидан қозонилган ғалаба кунининг 15 йиллигини ғоят шодиёна бир шароитда байрам қилмоқдамиз. КПСС XXI съездининг қарорлари совет халқини янги қаҳрамонона ишларга руҳлантирди. Етти йиллик планнинг бажарилиши натижасида асосий иқтисодий вазифани, яъни аҳоли жон бошига энг муҳим маҳсулот турларини ишлаб чиқариш соҳасида Америка Қўшма Штатларига етиб олиш ва улардан ўзиб кетиш вазифасини ҳал этишга жуда яқинлашиб қоламиз.

Совет халқи СССР Олий Советининг бешинчи сессиясининг Совет Ватани иқтисодий қудратини мустаҳкамлашга ва халқ фаровонлигини оширишга қаратилган қарорларини ватанпарварларча зўр ифтиҳор ва самимий мамнуният туйғулари билан кутиб олди. Совет Иттифоқи халқ турмушини дунёда энг юксак даражага кўтара оладиган вақт яқин қолди.

Ўртоқ Малиновский совет Қуролли Кучлари атом ва термоядро қуроли билан ва турли радиусда ҳаракат қиладиган ракеталар билан таъминланганлиги ҳақида гапириб айтадики, ажойиб конструкторларимиз, олимларимиз, инженерларимиз бу билан хотиржам бўлиб қолмайдилар. Улар зўр ғайрат билан ишламоқдалар ва бизнинг мудофаамизни қурол ва ҳарбий техниканинг янада мукаммал ва даҳшатли нусхалари билан таъминламоқдалар.

Аммо, Совет Иттифоқи ҳарбий жиҳатдан устун бўлишига қарамай, ҳеч кимга таҳдид қилмаётир. Шу билан бирга, у ёппасига ва батамом қуролсизланишни таклиф этмоқда. Совет Иттифоқи тинчлик мақсадларини кўзда тутган ўз таклифларини амалга ошириш йўлида биринчи бўлиб қатъий қадам қўйди.

Бир неча кундан кейин Парижда буюк давлатлар бошлиқларининг кенгаши бошланади. Дунё халқлари бу кенгашда ўзаро келишилган ва тинчликни мустаҳкамлайдиган қарорлар қабул қилинишини кутмоқдалар. Совет ҳукумати халқларнинг ана шу умидини рўёбга чиқармоқ учун қўлидан келган ҳамма чорани кўради. Н. С. Хрущев таъкидлаб ўтганидек, Ғарб мамлакатларидан кенгашда қатнашадиган партнерларнинг кейинги қадамлари эса Ғарб давлатларининг ҳукуматлари халқаро муносабатларни кескинлаштираётган энг муҳим масалаларни ҳал этиш йўлини ҳақиқатан ҳам қидириб топмоқдалар, деб умид қилмоқ учун ҳозирча кам асос беради.

Ўртоқ Малиновский Америка ҳарбийларининг қабиҳ агрессив ҳаракатлари совет халқининг ва тинчликнинг барча дўстларини қаттиқ ғазаблантирганлиги тўғрисида гапиради. Америка ҳарбий самолётларининг Совет Иттифоқи ҳаво масофаларига босқинчиларча бостириб кирганлиги империалистлар тинчликнинг ва халқлар хавфсизлигининг ашаддий душманлари эканлигини яна бир марта фош қилиб ташлайди. Империалистлар ҳаракатларининг жиноий характери яна шу нарса билан чуқурлашадики, бу ҳаракатлар буюк давлатлар ҳукуматлари бошлиқларининг кенгаши арафасида Совет давлатини чўчитиш ва унга тазйиқ кўрсатиш учун қилинди. Аммо, дейди ўртоқ Малиновский, бизни чўчитиш мумкин эмас. Иғвогарликнинг ташаббускорлари шуни билиб қўйсинларки, ҳовлиққан агрессорларни ҳовуридан тушириб қўйиш учунгина эмас, балки лозим бўлган тақдирда уларнинг бошларини таналаридан жудо қилиш учун ҳам бизда етарли даражада куч ва воситалар бор.

Ўртоқ Малиновский Америка ҳаво жосусининг учиши билан боғланган воқеаларга батафсил тўхталиб ўтади. Ўртоқ Малиновский шу ерда ҳозир бўлган кишиларнинг гулдурос қарсаклари остида қуйидагиларни айтади:

— Америкалик жаноб империалистлар, биз сизларга жавобан қатъий гапимизни айтамизки, сизлар юртимиз устида уча олмайсизлар. Бизнинг мамлакатимиз сизлар учун Гватемала эмас, Туркия ва Жанубий Корея эмас. Биз ҳаво масофаларимизни бузиб ўтишга журъат этадиган ҳар қандай самолётни уриб тушириб келдик ва бундан буён ҳам уриб тушира берамиз ва давлат чегараларимизнинг дахлсизлигини ҳимоя қилмоқ учун ўзимиз лозим топган ҳамма тадбирларни кўрамиз.

Бундай қароқчи самолётларнинг мамлакатимиз тупроғига учиб ўтиши учун ўз территориялари ва аэродромларини топшириб қўяётган мамлакатларни — ана шу ёвузлик қатнашчиларини ҳам огоҳлантириб айтамизки, ҳали фурсат бор экан, эс-ҳушларингизни йиғиштириб олингиз. Эндиликда техника шу қадар мукаммаллаштирилганки, у, чегарани бузиб ўтувчилар қайси аэродромлардан парвоз қилганлигини бизга бехато кўрсатиб беради. Биз бундай тақдирда ана шу базалар ва аэродромларга қарши ҳар қачон тегишли чора кўришга ҳақлимиз ва бу базаларни ҳеч асар қолдирилмайдиган қилиб яксон қила оламиз.

Министр ўз докладининг охирида бундай деди: бизнинг мамлакатимизнинг мудофааси Совет давлатининг бутун шонли тарихида ҳар қандай тасодифлардан ва ташқаридан бўладиган ҳужумлардан ҳеч қачон ҳозиргидек бунчалик мустаҳкам амин бўлмаган эди. Совет Армияси ихтиёрида бўлган ҳарбий воситалар ва ўт очиш қувватига бошқа ҳеч қайси армия эга эмас. Агар бирор агрессор бизга қарши ўз қиличини кўтаришга уринар экан, йўқ қилиб юборилади ва ер билан яксон қилинади.

Совет халқи истиқболга хотиржам қарай олади ва партия чизиб берган коммунизм қурилиши йўлидан дадил олға бора олади. Социалистик Ватанимиз душманлари устидан қозонилган тарихий ғалабалар шон-шуҳрати билан қопланган Совет Армияси ва флоти ўз севикли Ватанини, ўз халқини, бутун дунёда тинчлик ва хавфсизликни ҳушёрлик билан қўриқламоқдалар.

Мажлис қатнашчилари ғоят баланд руҳ билан Совет Иттифоқи Коммунистик партияси Марказий Комитетига табрикнома қабул қилдилар.

Мажлиснинг тантанали қисмидан кейин катта байрам концерти берилди.

Ғалаба байроғининг залга олиб кирилиши кишиларда кучли таассурот қолдирди. Совет Иттифоқи Қаҳрамони М. А. Егоров бу байроқни шу минутда рейхстаг манзараси тасвирланган саҳнага зал орқали олиб ўтади. М. А. Егоров 1945 йил 30 апрелда ўзининг жанговар ўртоғи Совет Иттифоқи Қаҳрамони М. В. Кантария билан биргаликда ана шу байроқни фашизм қалъаси устига тиккан эди.

Концертнинг охирида Н. С. Хрушчевнинг Германия Демократик Республикасига қилган сафарига ва СССР Олий Советининг бешинчи сессиясида сўзлаган нутқига бағишланган кинофильмларнинг айрим қисмлари кўрсатилди.

• • •

Ғалаба байрами шарафига бағишланган тантанали мажлислар Рига, Тбилиси, Тошкент, Фрунзе, Кишинёв, Ереван, Ленинград, Сталинград, Хабаровск, Ростов-Дон, Томскда ва бошқа шаҳарларда ҳам бўлиб ўтди. (ТАСС).

МЕТАЛЛ—БОЙЛИГИМИЗ, УНИ ТЕЖАЙЛИК!

Областимиз меҳнаткашлари КПСС Марказий Комитетининг Хатига амалий иш билан жавоб бермоқдалар

Чирчиқ шаҳридаги Ўзбекистон кимё машинасозлиги заводининг коллективи КПСС Марказий Комитетининг қора металлни тежаб-тергаб сарфлаш тўғрисидаги Хатини зўр қизиқиш билан ўрганмоқда. Завод юраги ҳисобланган қуюв цехининг ишчилари ана шу Хат асосида бир қатор тадбирларни белгиламоқдалар. Қуювчилар ишлаб чиқаришда бракни камайтириш, маҳсулот сифатини яхшилаш, қуйилаётган деталлар заготовкасининг аниқ бўлиши учун курашмоқда. Бу соҳада ўртоқ Саид Асанов раҳбарлик қилаётган коммунистик меҳнат бригадасининг аъзолари ҳаммага намуна кўрсатаётирлар.

— Ҳақиқатан ҳам,—дейди бригада бошлиғи Саид ака,—металлни тежаш кўп жиҳатдан бизга боғлиқ. Биз қанчалик аниқ ва пухта ишласак, кейинчалик деталь заготовкаларига механика цехларида шунчалик кам ишлов берилади, бинобарин қириндига чиқиб исроф бўлаётган металл миқдори ҳам камаяди. Коллективимиз партиямиз Марказий Комитетининг Хатига амалий иш билан жавоб беради. Прогрессив технологияни жорий этиш ва шу йўл билан аниқ қуйилмалар ҳосил қилишга алоҳида эътибор берамиз. Аниқ қуйилмалар меҳнатни, металлни, энг муҳими вақтни тежайди.

Коммунистчасига ишлаш ва коммунистчасига яшашнинг чинакам намуналарини кўрсатаётган бу аҳил ва иноқ бригада аъзолари смена топшириқларини муттасил 300 процентга етказиб бажармоқдалар.

Суратда: «Узбекхиммаш» заводи қуюв цехининг коммунистик меҳнат бригадаси аъзолари (чапдан ўнгга) В. Шипота, П. Караянис, С. Асанов ва У. Усмонов ўртоқлар тайёрланиши лозим бўлган янги деталь чертёжини кўздан кечирмоқдалар.

О. Левак фотоси.

МЕТАЛЛ—ЛОМ ЙИҒИНГ

Темир-терсак тўплаш планини бу йил фақат бир процент ошириб бажаришнинг ўзи Иттифоқимизда қўшимча 200 минг тоннадан кўпроқ пўлат ишлаб чиқариш имконини беради. Шундай миқдордаги пўлатни оддий йўл билан ҳосил қилмоқ учун 200 минг тоннадан кўпроқ чўянни қўшимча равишда эритиш, шу миқдордаги чўянни ишлаб чиқармоқ учун эса 500 минг тоннага яқин темир-руда ва 250 минг тонна коксланадиган кўмир қазиб олиш керак бўлур эди.

Бир процент тежалганда

Агар биз металлнинг фақат бир процентинигина тежаб қолсак, мамлакат йилига қўшимча равишда 600 минг тонна металл олади. Бу металл, масалан, 100 минг трактор ёки 450 минг «Москвич» автомобили ишлаб чиқариш учун кифоя қилган бўлур эди.

Беш ойлик план бажарилди

— Етти йилликнинг иккинчи йили топшириғини ҳам муддатидан илгари бажарамиз!

Йил бошидан бери ана шу шиор остида ҳормай-толмай меҳнат қилаётган Алимкентдаги 46-автобаза коллективи ўз зиммасига олган мажбуриятини шараф билан бажариш йўлида янгидан-янги ютуқларни қўлга киритмоқда.

Автобаза коллективи халқ хўжалиги юкларини белгиланган объектларга ўз муддатида етказиб беришни таъминлаш мақсадида бир қанча тадбирларни амалга оширмоқда. Жумладан, илгари ишдан чиқариб юборилган ва яроқсиз деб топилган автомашиналарни қайта ремонт қилиш йўли билан улар асосида бир ўқли бортли прицеплар тайёрланмоқда. Бундай прицепларнинг ҳар бири йил давомида давлатнинг 11 минг сўмлик маблағини тежаб қолиш ва машиналар қувватидан унумли фойдаланиш имконини беради. Ҳозир автобазада барча юкларнинг 25 процентга яқини прицепларда ташилаётир.

С. ИСЛОМОВ.

4,5 баравар кўп

Олмалиқ шаҳар саноат комбинати коллективи етти йиллик топшириқларини муддатидан илгари бажариш учун мусобақага қўшилиб тўрт ойлик ялпи маҳсулот ишлаб чиқариш планининг бажарилганлиги ҳақида 10 апрелдаёқ рапорт берган эди.

Бу аҳил коллектив ана шу муддат давомида ишлаб чиқарилган ҳар бир маҳсулот единицаси таннархини 6 процентга камайтириб, меҳнат унумдорлигини ошириш ҳисобига планга нисбатан 4,5 баравар кўп даромад олишга муваффақ бўлди.

Комбинат ишчилари 1 Май кунини 5 ойлик планни бажариш билан кутиб олдилар.

В. НЕЧАЕВ.

ИМКОНИЯТЛАРИМИЗ КАТТА

Бир текис саф тортган мартен печлари кеча-кундуз бетиним гувуллайди, прокат цехидаги станлар бир минут ҳам тинмайди. Ўзлари тайёрлаётган пўлатдек мустаҳкам иродали металлурглар Ватанимиз кучига-куч, қудратига-қудрат қўшиш мақсадида зўр ғайрат билан меҳнат қилмоқдалар. Улуғ Ленин номи билан аталган бу корхона коллективи машинасозлик корхоналари, етти йилликнинг улкан қурилишлари учун имкони борича кўпроқ пўлат ва прокат етказиб бериш мақсадида ички резервлардан тўла ва унумли фойдаланмоқда. Улар бу сафар ҳам мусобақада ғолиб чиқдилар. 1960 йилнинг биринчи квартал якунлари бўйича энг яхши натижаларга эришганлиги учун Ўзбекистон ССР Министрлар Совети ва Узсовпрофнинг кўчма Қизил байроғи бу гал ҳам Бекобод металлургия заводига берилди.

КПСС Марказий Комитетининг қора металлни тежаб сарфлаш тўғрисидаги Хати бу улкан заводнинг барча цех ва участкаларида зўр қизиқиш билан ўрганилмоқда.

— Мамлакатимизда, — дейди завод директори Иброҳим Файзиевич Муҳамедов, — металл ишлаб чиқариш жуда тез ўсмоқда. Лекин иккинчи томондан халқ хўжалигининг металлга бўлган эҳтиёжлари ҳам тўхтовсиз кўпайиб бормоқда. Шу сабабли ҳам партиямиз Марказий Комитети қора металлни тежаб сарфлаш тўғрисида совет кишиларига махсус Хат билан мурожаат этди. Ҳеч шубҳа йўқки, бутун совет кишилари бу сафар ҳам партиямиз чақириғига бир жон-бир тан бўлиб, лаббай деб жавоб берадилар.

Шундан сўнг завод директори корхонада металлни тежашнинг қандай резервлари борлигини гапириб берди. Кузнецк металлургия заводининг иш тажрибаси шуни кўрсатиб турибдики, пўлатни прокат қилиш вақтида қиздириб юбориб, ишдан чиқариб қўйишни ва қирқиб ташлашни камайтириш йўли билан ишлаб чиқаришдаги нобудгарчиликни кескин пасайтириш мумкин. Ўзбекистон металлургия заводининг илғор коллективлар тажрибаси ҳам буни яққол кўрсатиб турибди. Жумладан, ўртоқ В. Шагапов старший мастер бўлиб ишлаётган юпқа тунукалар станининг коллективи шу йилнинг ўтган ойлари мобайнида қарийб 100 тоннага яқин қуйилмани тежаб қолди. Бу ҳаракат бошқа коллективлар ўртасида ҳам кенг авж олиб кетди. Ўзбекистон ССР Олий Советининг депутати Саид Нуриддинов бошчилик қилаётган бригада коллективи В. И. Ленин туғилган куннинг 90 йиллиги кунида фақат тежаб қолинган хомашё ҳисобига ишлаш ҳаракатининг ташаббускори бўлди. Сўзи билан иши бир бу коллектив ишлаб чиқариш жараёнларини такомиллаштириш натижасида 110 тоннадан ортиқ металл, 55 минг киловатт-соат электр қуввати, 100 тоннадан зиёдроқ мазут тежаб қолди.

Бошқа участка коллективлари ҳам ўз имкониятларини қайтадан кўриб чиқа бошладилар. Қаралса, металл тежашнинг имкониятлари катта экан. Ҳар бир коллектив ана шу ҳаракатга қўшилди. Тома-тома кўл бўлур деганларидек, килограммлаб тежалган металлдан тонналар ҳосил бўла бошлади. 1960 йилнинг 22 апрелида — Владимир Ильич Ленин туғилган куннинг 90 йиллигида Ўзбекистон металлурглари тежаб қолинган хомашё ҳисобига ишладилар.

Ҳозир заводда пўлатни узлуксиз равишда қуядиган махсус установка қурилмоқда. У, шу йилнинг III кварталида ишга туширилади. Бу тадбир меҳнат унумдорлигини ошириш, маҳсулот ишлаб чиқаришни кўпайтириш билан бир қаторда кўп миқдорда металлни тежаш имконини ҳам беради.

Завод коллективи партия Марказий Комитетининг Хати муносабати билан ўз имкониятларини қайта кўриб чиқиб, металлни янада кўпроқ тежаб қолиш тадбирларини белгиламоқда.

И. СУЛАЙМОНОВ,

САНОАТ ҚУРИЛИШИГА ЭЪТИБОР КУЧАЙТИРИЛСИН

КПСС XXI съезди белгилаб берган улуғвор етти йиллик планда Ўзбекистонда, айниқса Тошкент иқтисодий районида янги-янги оғир саноат корхоналари қуриш кўзда тутилган. Фақат электр кимё комбинатини реконструкция қилиш ва янги цехлар барпо қилиш учун етти йилликда бир неча юз миллион сўм маблағ сарфланади. Шунингдек кўмир, рангли ва қора металлургия саноатларини ривожлантириш учун ҳам кўплаб маблағ сарфланади. Агар уй-жой ва маданий-маиший муассаса бинолари ҳамда бошқа қурилишларни ҳам ҳисобга олсак, бинокорлар олдида нақадар масъулиятли вазифалар турганини тасаввур қилиш қийин эмас.

Хўш, қурилиш ташкилотлари ўз зиммаларига юклатилган топшириқларни ҳозирги талаблар даражасида бажараётирлармии?

Оғир саноат корхоналарида қурилиш ишларини олиб бораётган «Узбекшахтострой», «Алмаликсвинецстрой», 160 ва 32-қурилиш трестлари, «Чирчикхимстрой» бошқармаси ишларига назар солар экансиз, қатор камчиликларга йўл қўйилаётганини яққол сезилади. Ўтган йили оғир саноат корхоналарини реконструкция қилиш ва янги объектлар қуриш учун 500 миллион сўмга яқин ва қурилиш-монтаж ишлари учун 330 миллион сўм маблағ ажратилган эди. Афсуски, бинокорлик ишлари бўйича 85 миллион ва қурилиш-монтаж ишлари бўйича 50 миллион сўм маблағ ўзлаштирилмай қолди.

1960 йилнинг биринчи квартал топшириқлари ҳам етти йилликнинг асосий объектларида кўнгилдагидек бажарилмади.

Шу нарса характерлики, қурилиш ташкилотлари бошқа қатор объектларда оғир саноат корхоналари қурилишларидагига қараганда анча кўп иш бажараётирлар. Бунинг сабаби нимада? Гап шундаки, қурилиш ташкилотларимиз, умуман республика Қурилиш министрлиги оғир саноат корхоналарини реконструкция қилиш ва янги объектлар барпо қилишдек кўп куч ва билим талаб қиладиган ишга етарли эътибор бермаётирлар. Арзон, тез ва сифатли қуриш учун қурилиш майдонларини зарур механизмлар билан таъминлаш, ишни яхши биладиган бинокор кадрлар сафини кенгайтириш, шунингдек объектларни бинокорлик материаллари билан узлуксиз таъминлаб туриш керак. Лекин иш ҳамма ерда ҳам шундай ташкил қилинаётир деб бўлмайди.

Олмалиқ, Чирчиқ, Оҳангарон ва Бекобод шаҳарларидаги қурилишларнинг бирортасида ҳам меҳнат бинокорлик ишларини ташкил этиш проекти асосида олиб борилгани йўқ. Ишлаб чиқаришни тўғри ташкил қилиш имконини берадиган рационал проектлар тузиш билан на қурилиш министрлиги ва на лойиҳалаш институтлари шуғулланадилар.

Бизнингча, бу иш билан қурилиш министрлиги ва трестлар шуғуллanса мақсадга мувофиқ бўлади. Чунки қурилиш олиб борилаётган ердаги маҳаллий шароит, мавжуд механизмлар, кадрларнинг тайёргарлиги уларга ойнадек равшан. Проект тузиш учун имкониятимиз йўқ деб баҳона кўрсатгандан кўра, ана шу ишни уддалай оладиган мутахассислар сафини кенгайтириш лозим.

Қурилиш ташкилотларида маҳаллий бинокорлик материаллари, ярим фабрикатлар, деталлар ва конструкциялар етишмайди. Бу ҳам майлия, сифатли қум ва шағал ҳам танқис. Бунга баҳона топиб бўлмаса керак. Иқтисодий районимизда тўлиб-тошиб ётган ана шу маҳаллий бинокорлик материалининг етишмаслиги ва сифатининг пастлиги туфайли белгиланганидан анча кўп цемент сарфлаб юборилаётир.

Механизациялаштирилган йирик қум, шағал карьерлари барпо қилиш масаласи бир неча бор ўртага ташланганига қарамай, Ўзбекистон ССР Госплани ҳам, Тошкент Халқ хўжалик кенгаши ҳам бу ишга етарли аҳамият бермай келмоқдалар.

Оҳак ишлаб чиқарадиган корхоналар ҳозирги талаблар даражасида ишламаётганлиги сабабли бу бинокорлик материали бошқа областлардан келтирилади. Бунинг учун ҳар ойда қанчадан-қанча ортиқча куч ва маблағ сарфланади.

Олмалиқдаги йиғма темир-бетон конструкциялари заводи аслида Олмалиқ шаҳридаги қурилишларнигина таъминлай олади. Лекин унинг маҳсулоти бошқа шаҳарларга, жумладан Тошкентга ҳам жўнатилади. Қурилиш индустриясини янада юксалтириш манфаатлари Юмолоқ ва Тошкент темир-бетон заводларининг ишлаб чиқариш қувватини оширишни талаб қилмоқда.

Шу нарса сир эмаски, қурилишларда қум-шағал ва металл конструкциялари ҳам танқис. Сабаби, металл конструкциялар қўшни республика ва областлардан келтирилади. У ердаги корхоналар кўпинча конструкцияларни ўз вақтида тайёрлаб бера олмаётирлар. Олмалиқдаги мис саралаш фабрикасида ва Бекободдаги металлургия заводида қурилиш-монтаж ишлари фақат металл конструкциялари йўқлиги учун ҳам бажарилмай қолди.

Яқин 2—3 йил мобайнида республикамиз, шунингдек областимиздаги қурилиш-монтаж ташкилотларини маҳаллий бинокорлик материаллари, йиғма темир-бетон ва металл конструкциялари билан етарли миқдорда таъминлашга эришиш лозим.

Ўзбекистон ССР Қурилиш министрлиги ва қурилиш ташкилотлари ишидаги асосий камчиликлардан яна бири шундаки, бинокор кадрларнинг техника билимини ошириш билан ҳеч ким қизиқмайди. Буни шундан ҳам кўриш мумкинки, электр кимё комбинатида компрессорлар фундаментини қуришда бракка йўл қўйилди. Натижада хатони тузатиш учун анча ортиқча вақт ва маблағ сарфланиб, компрессорлар белгиланганидан икки ярим ой кейин монтаж қилинди. Бинокорларнинг етарли малакага эга бўлмаганликлари сабабли содир бўлаётган камчиликларни кўплаб кўрсатиш мумкин.

Юқорида айтиб ўтилган гаплар қурилиш ташкилотларининг хато ва камчиликларидир. Агар ишга сидқидиллик билан киришилса, уларни осонлик билан бартараф қилиш ва қурилиш ишларини жадаллаштириб юбориш мумкин.

Лекин оғир саноат корхоналари қурилишларида ишни бир меъёрда олиб боришга халақит бераётган бошқа сабаблар ҳам бор. Объектларнинг техника ҳужжатлари, асбоб-ускуналар ва бинокорлик материаллари билан ўз вақтида таъминланмаётгани шулар жумласидандир.

Бизда кўпинча шундай бўлади: капитал маблағларни сарфлашни планлаштиришда келаси йил учун бирор объект қуриш мўлжалланади. Пудратчи ташкилот белгиланиб, лойиҳалаш институтига техника ҳужжатларини тайёрлаб бериш вазифаси топширилади. Шундан сўнг то янги йил бошлангунга қадар заказчи ҳам, пудратчи ташкилот ҳам, лойиҳалаш институтлари раҳбарлари ҳам беларво юраберадилар. Натижада объектда қурилиш ишларини бошлаш пайти келганда на ишчи чертежлари, на асбоб-ускуна ва на бинокорлик материаллари бўлади. Шундан сўнг чоп-чоп бошланади-ю, қимматли вақт бекорга ўтиб кетаверади. Шунинг учун ҳам Иттифоқ ҳукуматининг зарур техника ҳужжатларига эга бўлмаган объектларни планга киритмаслик ҳақидаги қарорининг қўпол равишда бузилишига хотима бериш керак.

Маълумки, янги объектлар қураётган корхоналар республика ва иттифоқ планлаштириш ташкилотларининг кўрсатмасига мувофиқ зарур асбоб-ускуна ва бинокорлик материалларига келаси йил учун пухта ўйламасдан, маҳаллий шароитларни ҳисобга олмасдан заказ берадилар. Оқибатда юқорида айтиб ўтганимиз каби зарур материаллар етишмай қолади. Кўпинча зарур асбоб-ускуналарга келаси йил учун мутлақо заказ берилмайди.

Капитал қурилишни тубдан яхшилаш, давлат планларини сўзсиз бажариш учун маблағ сарфлашни планлаштиришда йўл қўйилаётган камчиликларга хотима бериш, асбоб-ускуналарга проект тузган кишиларнинг мулоҳазаларига қараб заказ беришдек зарарли тажрибага чек қўйиш керак. Заказлар ишчи чертежлар ва қурилаётган объектнинг хусусиятига қараб берилса ишда узилиш ҳам бўлмайди, планлар ҳам муваффақиятли бажарилади.

Ниҳоят лойиҳалаш ишларини планлаштиришни тубдан қайта кўриб чиқиш зарур. Токи, техника ҳужжатлари, шунингдек ишчи чертежлар қурилиш бошланмасдан энг ками бир йил олдин тайёрлаб қўйиладиган бўлсин.

Етти йилликнинг иккинчи йилида Тошкент иқтисодий районидаги оғир саноат корхоналарида қурилиш ишларини олиб бораётган бинокорлар олдида катта ва масъулиятли вазифалар турибди. Бинокорлар фақат ана шу оғир саноат корхоналари қурилишлари бўйича ўтган йилдагига қараганда 130 миллион сўм кўп маблағ ўзлаштиришлари ва 1959 йилдагига нисбатан 56 миллион сўмлик кўп қурилиш-монтаж ишларини бажаришлари лозим.

Маълумки, шу йил 24 июнда Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг III Пленуми очилади. Унда республика қурилиш ташкилотларида 1960 йил биринчи ярмида капитал қурилиш планининг бажарилиш якунлари ва олинган социалистик мажбуриятларни муддатидан илгари бажариш чоралари тўғрисидаги масала ҳам муҳокама қилинади.

Шу йилнинг учинчи ва тўртинчи кварталларида Олмалиқдаги мис саралаш фабрикасининг 1- ва 2-секциялари ишга туширилиши, электр кимё комбинатида аммиак ишлаб чиқариш қарийб 25 процент оширилиши, йил охирига бориб Ўзбекистон металлургия заводида пўлатни узлуксиз равишда қуядиган установка фойдаланишга топширилиши планлаштирилган.

Ана шундай юксак вазифаларни муваффақиятли ҳал қилиш бинокорларимизнинг ғайрат-шижоатига боғлиқ. Республика қурилиш министрлиги, Тошкент Халқ хўжалик кенгаши ва Ўзбекистон Госплани бинокорларнинг баракали меҳнат қилишлари учун уларни зарур материаллар, ярим фабрикатлар, қурилиш механизмлари ва асбоб-ускуналар, шунингдек ишчи чертежлари ва пухта тузилган проектлар билан ўз вақтида таъминлаб туришлари лозим.

Шундай қилингандагина оғир саноат корхоналарини реконструкция қилиш ва янги цехлар барпо қилишдек шарафли ишни тез, арзон ва сифатли бажариш мумкин бўлади.

В. ГОРБУНОВ,
Тошкент Халқ хўжалик кенгаши оғир саноат бошқармаси бошлиғининг ўринбосари.

УзКП МК ПЛЕНУМИДА ҲИСОБ БЕРАМИЗ

ПАХТА ВА БОШҚА ҚИШЛОҚ ХЎЖАЛИК МАҲСУЛОТЛАРИ ТАЙЁРЛАШ ЮЗАСИДАН ОЛГАН МАЖБУРИЯТИМИЗНИ БАЖАРИШ УЧУН АСТОЙДИЛ КУРАШАЙЛИК!

Улар ғўза парваришида ҳам илғор

«Оққўрғон» совхозининг 2-бўлимидаги ўртоқ С. Гелдиев бошлиқ бригадада 203 гектар ерга чигит экилди. Экиш даврида механизаторлардан Қиличев, Дўрманбоев сингари ўртоқлар фидокорона меҳнат қилдилар. Натижада чигит экиш қисқа муддат ичида сифатли қилиб ўтказилди. Ҳозир бригаданинг барча пахта майдонларида яшил квадратлар бўй чўзди. Энди экишда илғор бўлган механизаторлар ғўза парваришида ҳам бошқаларга намуна бўлиб ишламоқдалар. Уларнинг фидокорона меҳнати туфайли биринчи культивация тугалланди, ғўзани яганалашга киришилди. Деҳқонлар ҳар гектар ердан 35 центнердан ҳосил кўтариш мақсадида ғўзани барвақт озиқлантирмоқдалар.

Ленин номли колхознинг Ўскан Юсупов, Аброл Нурматов ва Мамат Юсуфалиев ўртоқлар бошлиқ бригадаларида ҳам культивация, озиқлантириш ва яганалаш ишлари бир-бирига қўшиб олиб борилмоқда. Ғўза парваришида Зокир Аҳмедов, Бакир Маматқулов, Бобоқул Мустаев сингари механизаторлар актив қатнашмоқдалар. Улар ишнинг сифатли бўлишига эришиш билан бирга кунлик топшириқларни ортиғи билан бажармоқдалар. Колхознинг бошқа бригадаларида ҳам ғўза парвариши яхши ташкил қилиниб, пахтадан мўл ҳосил етиштириш учун пухта замин ҳозирланмоқда.

С. МУСТАФОЕВ,
Ҳ. АҲМЕДОВ,
Оққўрғон райони.

Квадрат усталари

Гулистон районидаги Сталин номли колхознинг Шерқўзи Бозорбоев ва Ўринбой Қодиров ўртоқлар бошчилик қилаётган бригадаларида ҳамма майдонларга квадрат-уялаб чигит экилган. Моҳир универсалчилардан Бегим Алибеков, Йўлдош Боймирзаев ва Усмон Умеров ўртоқлар чигит экиш пайтида фидокорона меҳнат қилдилар. Бор санъатларини ишга солиб, квадратларнинг аниқ чиқиши учун астойдил курашдилар. Ҳозирги кунда ҳар иккала бригаданинг далаларида аниқ яшил квадратлар ҳосил бўлди. Шунинг учун колхоз аъзолари бригада тракторчиларини квадрат усталари деб атайдиган бўлиб қолдилар.

Шу кунларда квадрат усталари ғўза қатор ораларига сифатли ишлов бериб, культивация ва озиқлантиришни муваффақиятли ўтказмоқдалар. Уларнинг ҳар бири кунига 6—7 гектар ердаги ғўзага ишлов бериб, кунлик иш нормаларини анча ошириб бажармоқдалар.

— Ғўза парвариши қизғин бораётган ҳозирги кунларда,— дейди универсалчилар, — биз машина теримига ҳам пухта ҳозирлик кўраяпмиз. Ғўзаларни авайлаб парвариш қилиб, уларнинг нормал ўсишини таъминлаяпмиз. Бусиз пахтани машинада териш мумкин эмас.

Колхознинг бошқа бригадаларида ҳам механизаторлар сидқидиллик билан меҳнат қилмоқдалар. Ҳамма ерда универсаллар тўхтовсиз гуруллаб турибди.

А. АЛИБЕКОВ.

Янгийўл районидаги «Коммунизм» колхозида ғўзанинг биринчи парвариши қизғин давом этмоқда. Колхознинг Раҳим Жалолов бошлиқ бригадасида иш, айниқса, қизғин. Бу бригадада ҳозиргача 60 гектар ердаги ғўза культивациядан чиқарилиб, озиқлантирилди. Суратда: культивация қилиш пайти. (чапда) механизатор ўртоқ Темир Нурматов.

О. Қозоқбоев фотоси.

ҲОСИЛОТ КЕНГАШИ

«Оққўрғон» совхози коллективи бу йил 5580 гектар пахта майдонининг ҳар гектаридан 26 центнер ўрнига 30 центнердан ҳосил етиштириш мажбуриятини олди. Бу совхоз коллективидан энди ҳар қачонгидан кўра аниқ ва пухта ишлашни, об-ҳаво шароитига ва ҳар қайси ер шароитига қараб иш олиб боришни, агротехника тадбирларини қулай муддатларда ўтказишни, илғор тажрибаларни кенг жорий қилишни, айниқса техникадан унумли фойдаланишни, меҳнатни тўғри ташкил этишни талаб қилади.

Илгари совхозда бирор иш амалга оширилиши лозим бўлса механизаторлар, ирригаторлар, бўлим агрономлари ва бошлиқлари, бригада бошлиқлари билан ҳамиша кенгашиб иш олиб борилмас, маъмурият томонидан берилган буйруққа мувофиқ иш қилина берар эди. Ҳосил тақдири ҳал қилинадиган пайтда тажрибали деҳқонлар билан маслаҳатлашилмас эди. Совхоз коллективи бу ҳолни мақсадга мувофиқ эмас деб топди ва деҳқончилик ишларини агротехника қоидаларига мувофиқ қулай муддатларда ўтказиш учун совхоз қошида «Ҳосилот кенгаши» тузишга, энг муҳим агротехника тадбирларини шу кенгашда маслаҳатлашиб ҳал қилишга, барча тадбирларни шу кенгаш тавсиясига мувофиқ ўтказишга қарор қилди.

Ҳосилот кенгаши состави 18 кишидан иборат. Булар орасида агрономлар, механизаторлар, бўлим бошлиқлари, тажрибали бригада бошлиқлари, кекса пахтакорлар, чорвадорлар, совхоз раҳбарлари ва бошқалар бор.

Ҳосилот кенгаши энг муҳим агротехника масалаларини кенг муҳокама қилиб, ҳал қилиш ва уни сифатли амалга ошириш устидан контроллик қилиб туради, илғор тажрибаларни кенг пропаганда қилади. Ҳосилот кенгаши КПСС XXI съезди ва декабрь Пленуми қарорларига амал қилиб, совхозда пахтачиликни комплекс механизациялаштиришга, ички резервлардан кўпроқ фойдаланишга, маҳсулот таннархини камайтиришга қаратиб иш олиб боради. Ҳосилот кенгаши аъзолари томонидан ишлаб чиқилган Низомда шунга ўхшаган масалалар кўзда тутилган.

Бу кенгаш тузилиши билан совхозда чигит экишни қисқа муддатда сифатли қилиб ўтказиш тадбирларини белгилади. Чунончи, ҳар йили баҳорда айрим ерлар «қотиб кетган, чўкиб қолган» деган баҳоналар билан чизелланиб чигит экиларди. Бу йил кенгаш экиш олдидан ерларни чизел қилиш зарарли, ернинг структураси бузилади деб топди ва чигит экиш олдидан чизел қилишга йўл бермади. Бу тадбир натижасида кўп меҳнат ва маблағ тежаб қолинди. Совхозда чигит экишни 8 кунда ўтказилишига ижобий таъсир қилди.

Ўтган йили чигит экишдан олдин кўп ерлар кетмон билан текисланган эди. Ҳосилот кенгаши қўл билан ер текислашни тақиқлади. Бунинг ўрнига ерлар грейдер билан текисланди. Натижада жуда кўп қўл меҳнати тежалди, иш осонлашди. Чигит экишни тез суръат билан тамомлашга имкон берди.

Одатда бедапояси бузилган ерларга чигит энг кейин экиларди. Чунки беда ўсиб кетиб, ғўзани кўмиб кетади, деб айтиларди. Ҳосилот кенгаши бедапояси бузилган ерларга энг олдин чигит экишни лозим топди. Чунки бошқа ерларда ўт пайдо бўлган пайтда ишчи кучлари банд бўлиб қолади. Бедапоялардан бузиб чигит экилган ерлардаги ўтлар билан курашиш оғирлашади. Агар у ерларга олдин чигит экилса ўт билан курашиш осон бўлади.

«Оққўрғон» совхозида бу йил 4535 гектар ерга квадрат-уялаб, шу жумладан 350 гектарига белгиланган миқдорда уруғ ташлайдиган сеялка билан чигит экишда ҳосилот кенгаши аъзолари катта хизмат қилдилар. Улар бу ишларни сўзсиз амалга оширишда бажарилаётган иш устидан доимо контроллик қилиб турдилар.

Совхозда ҳосилот кенгашининг тузилиши ҳеч шубҳасиз фойдали ишдир. Бундан барча колхоз ва совхозлар ўрнак олса арзийди. Бу фойдали ташаббусни қўллаб-қувватлаш зарур.

«Оққўрғон» совхози коллективи ҳосилот кенгаши тузиб яхши иш қилдилар. Эндиги вазифа — совхоз коллективи ўзлари бошлаган бу ишни ярим йилга қолдирмасликлари, ҳосилот кенгаши фаолиятини яна ҳам оширишлари лозим, ҳосилот кенгаши ишимизнинг энг яқин маслаҳатчиси бўлиб қолади.

Б. ХАЛИЛОВ,
«Тошкент ҳақиқати»нинг мухбири.

ҚЎРИҚ ЕРДАГИ КВАДРАТЛАР

«Октябрь 40 йиллиги» колхозининг ўртоқ Мамат Тўраев бошлиқ бригадаси бу йил 60 гектар янги ер очиб чигит экди. Бу иш тўрт кунда тамомланди ва шу пайтдан бошлаб чигитни бир текисда ундириб олиш тадбирлари амалга оширилди. Техникадан, ишчи кучларидан унумли фойдаланилди. Бунинг натижаси яхши бўлди. Нормал нами бўлган ерларга ташланган чигит бир ҳафтада қийгос униб чиқди. Пахтакорлар май байрами арафасида яганалашни ҳам бошлаб юбордилар.

Айни шу кунларда ўртоқ М. Тўраев бошлиқ бригадада иш ҳар қачонгидан ҳам қизғин, ҳар қайси картада ҳам ғўза парвариши жадал бораётир. Бир гуруҳ пахтакорлар ўқариқ олсалар, бошқалари ўғит тайёрлаш билан банд. Механизаторлар эса ям-яшил бўлиб далаларга ҳусн киритган квадратларни авайлаб парвариш қилмоқдалар. Қатор ораларини юмшатиб, ўғит солиб, ғўзанинг соғлом ўсишини таъминламоқдалар.

— Еримиз янги бўлганлигидан ҳар гектар ердан 15 центнердан ҳосил етиштирамиз, деб шартнома туздик, — дейди бригадир ўртоқ Тўраев, — бироқ бу чегара эмас. Мажбуриятимиз ҳар гектар ердан 24 центнердан «оқ олтин» кўтаришдир. Сўзимизнинг устидан чиқиш учун курашамиз.

Т. ШОҚОСИМОВ,
Бўка райони.

ДАЛА ИШЛАРИ КУНДАЛИГИ

Маккажўхори экиш плани сўзсиз бажарилсин

«Молга берсанг соз емиш, боқар сени ёзу-қиш» дейишади чорвадорлар. Областимизнинг кўпгина илғор хўжаликлари шунга амал қилиб, маккажўхори ва оқжўхори экиш планларини барвақт бажардилар. Эндиликда бундай хўжаликларда биринчи парвариш қизғин бормоқда.

Айрим районлар маккажўхори ва оқжўхори экиш планларини анча ошириб бажардилар. Берилган план 10 майга қадар Чиноз районида 119 процент, Оҳангарон шаҳрида 109,7 процент, Оққўрғон районида 107,9 процент, Қуйи Чирчиқ районида 104,2 процент қилиб адо этилди. Бу шаҳар ва районларнинг меҳнаткашлари чорва моллари учун мўл-кўл ем-хашак тайёрлаш мақсадида экишни ҳали ҳам давом эттирмоқдалар.

Озуқа базасини мустаҳкамлаш учун кураш айниқса Юқори Чирчиқ районидаги «Политотдел» колхозида қизғин бормоқда. Колхознинг ўртоқ Ли Любовь бошлиқ бригадаси аъзолари 238 гектар ерга ВИР — 156 навли маккажўхори экиб, ҳар гектар ердан 1200 центнердан кўкпоя етиштириш мажбуриятини олдилар. Шу кунларда бригадада маккажўхори парвариши жадал суръатлар билан олиб борилаётир.

Ўртоқ Ли Любовь бригадасидан намуна олиб чорва моллари учун мустаҳкам ем-хашак базаси вужудга келтириш мақсадида астойдил меҳнат қилаётган бригадалар областимизнинг бошқа хўжаликларида ҳам кўплаб топилади. Бироқ айрим районларда, бир қатор колхоз ва совхозларда маккажўхори ва оқжўхори экиш ишлари ҳамон судралмоқда. Масалан, берилган план 10 майгача Янгийўл районида 65,4, Бўка районида 80,2 ва Гулистон районида 78,2 процент бажарилган холос. Бу районларда маккажўхори ва оқжўхорини квадрат-уялаб экишга ҳам етарли эътибор берилмаётир.

Янгийўл районида 1000 гектар ерга квадрат-уялаб маккажўхори экилиши керак эди. Бироқ район раҳбарлари бу планнинг бажарилиши учун етарли иш олиб бормадилар. Оқибатда бу соҳадаги топшириқ эндигина 42,1 процент бажарилди. Олмалиқ шаҳрида, Бўка ва Пискент районларида ҳам аҳвол шундай.

Айрим районлар, бир қатор хўжаликлар Чиноз, Оққўрғон, Қуйи Чирчиқ районлари ва Оҳангарон шаҳри меҳнаткашларидан намуна олиб, маккажўхори ва оқжўхори экиш ишларини жадал суръатлар билан олиб борганларида областимиз бўйича берилган план аллақачон бажариларди.

Деҳқонлар «аттанг ойи» деб атайдиган кунлар ҳам яқинлашиб келмоқда. Шундай экан, қолган ғанимат кунлардан унумли фойдаланиб, маккажўхори ва оқжўхори экиш ишларини жадаллаштириш керак. Ҳамма колхоз ва совхозларда бу экинлар бўйича берилган план сўзсиз бажарилиши лозим.

БЎРДОҚИГА БОҚИШ ТЎҒРИ ТАШКИЛ ЭТИЛМАЁТИР

1-«Оҳангарон» совхози чорвачилик маҳсулотлари етиштиришни кўпайтириш юзасидан 2-«Оҳангарон», «Олмалиқ» ва «Тошкент» наслчилик совхозлари билан мусобақа боғлаган. Яқинда мусобақадош совхозларнинг вакиллари Олмалиқ шаҳар партия комитетининг вакиллари билан биргаликда 1-«Оҳангарон» совхозида бўлдилар.

Совхоз 1960 йилнинг биринчи кварталида чорва молларини семиртириш ҳисобига давлатга 1320 центнер гўшт сотиши керак эди. Бироқ бу план бажарилмади. Давлатга фақат 284 центнер гўшт топширилди. Мусобақадошлар бунинг сабабини аниқлашга катта эътибор бердилар.

Маълум бўлишича, совхоз директори Ойхўжаев, партия ташкилотининг секретари Ўрозов ўртоқлар чорвачиликка юзаки раҳбарлик қиладилар. Фермаларда камдан-кам бўлишиб, чорвадорлар ишидан хабардор бўлиб турмайдилар. Молларни семиртириш ҳисобига гўшт маҳсулотини кўпайтириш резервларини қидириб топмайдилар.

Текширишда шу нарса аниқландики, чорва молларига ўлчов асосида ем-хашак берилмайди. Дағал хашаклар майдаланмайди. Натижада хашакларнинг ярмидан кўпи чиқиндига чиқиб кетмоқда.

Мусобақадошлар айниқса ўртоқ Н. Шамсуддинов бошқарувчи бўлган 3-бўлимдаги камчиликларни кўриб афсусландилар. Бу бўлимда қиш пайтида ферма яқинига ем-хашак келтириб ғамлаб қўйилмаган. Молхона ва қўйхоналар жуда совуқ бўлган. Натижада 1960 йилнинг икки ойи мобайнида 120 бош қўй-эчки нобуд бўлган. Бу бўлимда бузоқлар учун ажратилган хона ҳам жуда ёмон аҳволда.

Совхозда чорвадорларнинг бажарган ишларидан моддий манфаатдор бўлишлари таъминланмаган. Иш ҳақлари молларни семиртириш натижаларига қараб эмас, балки неча бош чорва молини боқаётганликларига қараб берилади. Шунинг учун кишилар ўз қарамоғидаги молларни яхши семиртириш учун қизиқмайдилар. Бу нарса фермаларда меҳнат интизомининг бўшашиб кетишига ҳам сабаб бўлмоқда. Масалан, 1-бўлимнинг ферма мудири ўртоқ Фармонов бир неча кунлаб фермага келмайди. Бундай мисоллар бошқа бўлимларда ҳам учраб туради.

Илғор хўжаликлар чорва моллари учун мустаҳкам ем-хашак базаси вужудга келтирмоқдалар. Кўп ерларда маккажўхори экиш тугалланди. Бироқ, 1-«Оҳангарон» совхозида бу иш ўзибўларчиликка ташлаб қўйилган. Ҳанузгача трактор-далачилик бригадалари ташкил қилинмаган.

Совхозда оммавий-сиёсий ва тарбиявий ишлар ҳам яхши йўлга қўйилмаган.

Мусобақадошлар ана шундай камчиликларни ўз вақтида кўрсатиб, уларни тугатиш тадбирларини белгилаб бердилар. Бўрдоқичилик совхозининг коллективи мусобақадошларнинг қимматли таклифларига амал қилиб, қисқа муддат ичида мавжуд камчиликларни бартараф қилишлари, бўрдоқичилик ишларини яхшилаб, давлатга гўшт сотиш юзасидан олинган мажбуриятларини бажаришни таъминлашлари керак.

В. МАРДЕНСКИЙ.

Область районларида ғўза қатор ораларини ишлаш ва маккажўхори экишнинг бориши тўғрисида 1960 йил 10 майгача бўлган

МАЪЛУМОТ

(Планга нисбатан процент ҳисобида)

Районлар	Яганалаш	Культивация: узунасига	Культивация: кўндалангига	Маккажўхори экиш: ҳаммаси	Маккажўхори экиш: шу жумладан квадрат-уялаб
Юқори чирчиқ	25,6	20,0	54,5	95,6	97,5
Янгийўл	25,0	25,2	63,4	65,4	42,1
Сирдарё	24,5	14,3	40,8	105,4	68,4
Қуйи Чирчиқ	24,2	33,3	62,1	104,2	121,9
Пискент	23,7	8,4	38,0	100,7	81,0
Ўрта Чирчиқ	22,3	28,6	49,2	82,7	107,7
Оққўрғон	19,1	16,2	43,0	108,4	89,9
Бекобод	13,0	24,6	35,4	85,6	102,3
Гулистон	15,6	5,6	36,8	78,2	90,0
Чиноз	10,7	19,2	38,1	119,2	53,9
Бўка	10,6	6,2	28,2	80,2	60,4
Янгиер шаҳри	7,1	11,8	24,4	96,5	92,7
Оржоникидзе	5,4	12,0	12,0	89,5	79,1
Калинин	—	—	—	95,5	89,4
Олмалиқ шаҳри	—	—	—	90,7	45,5
Оҳангарон шаҳри	—	—	—	109,7	—
Бўстонлиқ	—	—	—	87,7	171,5
Область бўйича	17,9	16,0	39,5	91,5	87,3

МАШИНА ТЕРИМИГА ҲОЗИРДАН ТАЙЁРЛАНАЙЛИК

КОМСОМОЛ РЕЙДИ НИМАЛАРНИ АНИҚЛАДИ

Ҳозир областимизнинг далаларида иш қизиб кетди. Экишни эрта тугаллаб, чигитни бир текисда ва қийғос ундириб олган илғор хўжаликлар ғўзанинг биринчи цикл парваришини тез ва сифатли тугаллаш учун курашмоқдалар.

Ҳосилнинг мўл-кўл бўлиши культивация, озиқлантириш, суғориш ишларини бир-бирига боғлаб юқори сифатли ўтказилишига боғлиқ. Ана шу йўл билан етиштириладиган ҳосилни териб олиш тўғрисида ҳозирдан бошлаб тайёргарлик кўриш шарт. Колхоз ва совхозларнинг раҳбарларидан пахта териш машиналарини ремонтдан чиқариш ишига алоҳида аҳамият беришлари талаб қилинади.

Лекин бу соҳада сусткашликка йўл қўйилмоқда. Кўпгина колхоз ва совхозлар пахта териш техникасини ремонт қилишга деярлик киришмадилар. Областдаги мавжуд 1531 СХМ-48 ва СХМ-48-М машинасидан атиги 150 таси, 205 та СХС-1,2 машинасидан 10 га яқини, 131 та ХВС-1,2 машинасидан 100 га яқини тайёр ҳолга келтирилди.

Область комсомол комитети томонидан ўтказилган рейд бригада текшириши натижасида кўпгина хўжаликларнинг раҳбарлари техника ремонтига жуда ёмон муносабатда бўлаётганлигига доир фактлар аниқланди. Айниқса, Гулистон, Сирдарё, Пискент, Бўка районларида бу соҳада аҳвол чатоқ. Текшириш ўтказилган куни Гулистон районида 236 та СХМ-48-М ва СХМ-48 машинасидан атиги 6 таси тайёр эди. Бошқа марказдаги пахта териш машиналарининг ремонти ҳам ўз ҳолига ташлаб қўйилган. Шунингдек Ўрта Чирчиқ районида ҳам машиналар ремонти жуда қониқарсиз бормоқда.

Техника ремонти қониқарсиз бўлгани устига уни сақлашга ҳам ҳафсаласизлик билан қарамоқдалар. Кўп жойларда машиналар очиқ ҳавода қолиб, занглаб ётибди. Текшириш бригадаси аъзолари «Мирзачўл» совхозининг биринчи бўлимига қарашли устахонада бўлганларида ана шундай аҳволни кўрдилар. Бу ерда 6 та СХМ-48-М машинаси қаровсиз ётибди. Бу машиналарнинг резиналари чириб, қисмлари занглаб ишдан чиқибди. Албатта, шундай ётаверса улардан пахта теришда фойдаланиб бўлмайди. Гулистон районидаги «Коммуна» колхозининг устахонасида ҳам 4 та пахта териш машинаси шу аҳволда қаровсиз ётибди.

Сирдарё районидаги Охунбобоев номли колхозда 9 та пахта териш машинасидан ўтган йили фойдаланилмаган эди. Бу машиналар бутун қиш давомида очиқ ҳавода қолиб, анча эскирди. Шунга қарамасдан ҳозирги пайтда ремонт ишлари бошлаб юборилмади. Шу райондаги Сталин номли, «Ўзбекистон», Бўка районидаги Карл Маркс номли, Ленин номли колхоз раҳбарлари ҳам техникани ремонт қилиш ва уни сақлашга ана шундай ҳафсаласизлик билан қарамоқдалар. «Бўка» совхозида техника ремонтига деярлик киришилмаган. Мавжуд 78 пахта териш машинасидан атиги 5 таси тайёр. «Пискент» совхози тўғрисида ҳам шундай гапларни айтиш мумкин. Хуллас, жуда кўп хўжаликлар техника ремонтига панжа орасидан қараб, бу муҳим ишни пайсалга солмоқдалар. Бу билан улар пахта теримини механизациялаштиришдек муҳим топшириқнинг бажарилишига яхши тайёргарлик кўрмаётирлар.

Бу йил областимиз пахтакорлари етиштириладиган ҳосилнинг кам деганда 140—150 минг тоннасини машинада териш юзасидан зиммаларига юксак мажбурият олдилар. Партия, совет ташкилотлари, колхоз ва совхозларнинг, РТСларнинг раҳбарлари, қишлоқ хўжалик мутахассислари бу юксак мажбуриятни муваффақиятли бажарилишини таъминлаш учун техникани шу кунларда тахт қилиб қўйилишига эришишлари лозим. Шунда пахта пишиб етилганда шошиб қолмаймиз, машина теримини ҳар тарафлама қизитиб юбориш учун имконият бўлади.

Калинин районидаги 40-ўрта мактаб ўқувчилари Оржоникидзе районининг қизлари изидан бориб, ўрта мактабни тугатгач, ўз қишлоқларидаги «XX партсъезд» колхозида қолиб сут соғувчи бўлиб ишлашга аҳд қилдилар. Суратда: (чапдан) шу мактаб ўқувчиларидан Маъфура Собирова, Мавжуда Тоирхонова, Ҳимоят Зуфарова ва Тожи Соатова ўртоқлар келгусида қиладиган ишлари тўғрисида суҳбатлашмоқдалар.

Қ. Розиқов фотоси, (ЎзТАГ фотохроникаси).

Давлат департаменти Совет Иттифоқига қарши ҳаводан жосуслик қилинганлиги фактини тан олмоқда

НЬЮ-ЙОРК, 9 май. (ТАСС). Американинг бугун чиққан газеталари разведка ўтказиш мақсадида ўз самолётини Совет Иттифоқи территориясига юборган Америка ҳарбийларининг хатарли иғвоси тамомила фош қилинганлиги муносабати билан Америка жамоатчилиги саросимага тушиб қолганлигини очиқ акс эттиради.

Давлат департаменти ноилож аҳволда қолиб, ҳеч нарсадан тап тортмай ҳаракат қилишга қарор берди. Давлат департаменти «об-ҳавони ўрганиш мақсадида учиш» тўғрисидаги аввалги сафсаталари ҳақида бир оғиз ҳам гап айтмай, кеча сурбетларча баёнот эълон қилди. У ана шу баёнотида Свердловск районида уриб туширилган «Локхид У—2» самолёти жосуслик мақсадида Совет Иттифоқининг ичкари томонига юборилганлигини сўзсиз тан олади.

Мисли кўрилмаган бу баёнотда бундай дейилади: «Давлат департаменти қуролланмаган самолёт тўғрисида Хрушчевнинг кейинги мулоҳазалари текстини олди. Хабар беришларига қараганда, бу самолёт Совет Иттифоқида уриб туширилган. «У-2» самолётининг бедарак йўқолганлиги маълум бўлиб қолганлиги ҳақида илгари хабар берилган эди. Президентнинг буйруғига мувофиқ ўтказилган текшириш натижасида шу нарса аниқландики, Вашингтон маъмурларига келганда, улар Хрушчев тасвирлаб берган самолётнинг учишига ҳеч бир рухсат бермаган.

Лекин шундай бўлса ҳам, қуролланмаган граждан «У—2» самолёти ҳозирги пайтда темир парда билан бекитилган ахборотни олишга уриниб, совет территорияси устида учган бўлса керак».

Давлат департаменти шу тариқа «У-2» самолётининг разведка ўтказиш мақсадида совет территориясининг ичкари томонига учганлигини тан олиш билан бирга, ана шу агрессив ҳаракатларни оқлаш учун сурбетлик билан бесўнақай баҳоналар топишга уринмоқда.

Давлат департаментининг баёнотида яна бундай дейилади: «Дунёда ҳозир рўй берган вазиятда барча мамлакатлар разведка маълумотларини тўплаш билан шуғулланаётганликлари сир эмас, албатта. Урушдан кейинги тарих Совет Иттифоқи ҳам бу соҳада кейинда қолмаётганлигини шубҳасиз кўрсатиб турибди. Совет Иттифоқининг эркин дунёдан фарқ қилиб, жуда махфий иш кўраётганлиги қонуний миллий мудофаа чораси сифатида шу хилдаги ишларни қилиш зарурати орта боради».

Давлат департаменти шу хилдаги «далил»ни келтириш билан чекланиб қолмайди, шу билан бирга, у, Американинг иғвосини «кескинлик»ни юмшатиш мақсадида қилинган бир иш, деб кўрсатишга ҳам уринади.

Америка баёнотининг охирги қисми АҚШ ҳарбийлари ўз ташаббуси билан совет осмонини ўзлари учун «очиб қўйиш»га қарор берганлари факти ҳақиқатда эътироф қилинганлигини кўрсатади.

«Ялпи қирғин қуролларидан фойдаланиб, кўккисдан ҳужум қилинишидан қўрқиш, — дейилади баёнотда, — ҳозирги дунёда кескинликни вужудга келтираётган омилларнинг биридир.

Ўзаро шубҳа-гумонларни камайтириш ва кўккисдан бўладиган ҳужумдан ўзини бирор даражада ҳимоя қилишни таъминламоқ учун АҚШ 1955 йилда «осмонни очиб қўйиш» тўғрисида ўз таклифини киритган эди. Совет Иттифоқи бу таклифни дарҳол рад этди. Ана шундай кўккисдан ҳужум қилиш хавфи борлиги сабабли, «У-2» типидаги қуролланмаган граждан самолётлари кейинги тўрт йил мобайнида эркин дунё чегаралари бўйлаб учиб юрган эди».

Бугун, ана шу баёнот эълон қилинганидан кейин, Америка газеталари Свердловск районида уриб туширилган америка ҳаво қароқчиси «совет чегараси яқинида об-ҳаво шароитини ўрганиш билан» машғул бўлган эди, деган аввалги сохта гапларини такрорлашга энди журъат этмаётирлар. Баъзи газеталар ва конгресс аъзоларининг шарҳларида иғвогарлик мақсадида қилинган жосуслик сурбетларча маъқулланади ва шу билан бирга ана шу игвогарлик барбод бўлганлиги ҳақида очиқдан-очиқ таассуф билдирилади. Айни вақтда, АҚШнинг ҳаракатлари чет элларда АҚШнинг обрўсини тушириб қўйганлиги ва тўрт давлат ҳукуматлари бошлиқларининг Париж кенгаши учун жиддий қийинчиликлар вужудга келтириш хавфини туғдираётганлиги муносабати билан жиддий ташвиш борлиги ҳам изҳор қилинади.

«Нью-Йорк миррор» газетаси «Жосуслик бизнеси» деган сарлавҳа остида редакцион мақола босиб чиқарди. Газета бу мақолада уятсизлик билан қуйидагиларни ёзади: «Қўшма Штатларнинг жосуслик ишлари билан шуғулланаётганлиги қаби факт бундай қаҳр-ғазабни туғдирмаслиги керак эди, «У-2» самолёти фаросатсиз учувчисининг ана шу учиши муносабати билан қаҳр-ғазаб туғилган бўлса керак.

Бу можаро америкаликларни афсуслантирмаётганлигини инкор қилиш бемаънилик бўлур эди. Бу можаро уларни афсуслантирмоқда. Жосуслик қилинганлиги эмас, балки бу жосусликнинг шармандаларча барбод бўлганлиги, жосус ушлаб олинганлиги, Парижда юксак доирада ўтказиладиган кенгашга атиги икки ҳафта қолган нозик бир пайтда унинг ушлаб олинганлиги уларга алам қилмоқда.

Муваффақиятсиз чиққан ана шу учишга рухсат берган кишиларни бошқа ҳеч нарса учун эмас, балки учиш учун ана шу пайтни танлаб олганликлари сабабли жавобгарликка тортиш керак.

«Дейли ньюс» газетаси «Уни ушлаб олганликлари учунгина ачинмоқдамиз» деган сарлавҳа остида редакцион мақола босиб чиқарди. Мақолада бундай дейилади: «Давлат департаментининг эътирофи, баъзи обзорчиларнинг фикрича, америкаликларни қизаришга мажбур этди.

Бу эътироф шундан иборатки, бундан бир ҳафта илгари Россия устида уриб туширилган америка самолёти, Хрушчев айтганидек, баланд масофада туриб маълумот тўплаш мақсадида учган бўлса керак.

Хрушчевнинг «У-2» самолётидаги учувчи тирик қўлга туширилганлиги тўғрисидаги гапларига шубҳа билан қараш учун ҳеч қандай асос бўлмаса керак. Пауэрс суд қилинишига шубҳаланмаса ҳам бўлади».

Газета сурбетларча шундай савол беради: «Биз бир нарсани — ана шу можаро расмий ёки ғайри расмий америкаликларнинг юзини нима учун қизартириши керак эканлигини тушунолмаймиз».

«Дейли ньюс» газетаси мақоланинг охирида бундай деб ёзади: «Пауэрс миссияси муваффақиятсиз чиққанлигига ачинмоқдамиз, биз фақат шунинг учунгина таассуфланмоқдамиз».

Америка ҳукумати органларининг АҚШ СССРга қарши қаратилган жосуслик ишлари олиб бораётганлигини эътироф қилганликлари конгрессда саросималик туғдирди.

«Нью-Йорк таймс» газетаси Вашингтондан хабар беради: «Давлат департаменти Совет Иттифоқида уриб туширилган Америка самолётининг разведка маълумотлари тўплаш ҳақидаги топшириқни бажарганлигини эътироф қилганлиги ҳақида конгресс доираларида бугун баён қилинган фикрлар қаҳр-ғазаб, ташвиш ва бесарамжонликни ва текшириш ўтказиш талабларини туғдирди».

«Конгресс аъзоларининг кўпчилиги юксак доирада кенгаш ўтказилишидан бир неча кун олдин ана шундай хавфли учишга йўл қўйилган экан, демак, давлат департаменти разведка маълумотларини тўпловчи муассасаларга ўз ҳукмронлигини ўтказмаётир, деган фикрни изҳор қилди. Лекин шунга қарамай, конгресснинг баъзи аъзолари шу хилдаги операцияларни ўтказиш зарур, деб эҳтиёт билан даъво қилдилар».

«Нью-Йорк таймс» газетаси яна қуйидагиларни ёзади: «Сенатор Брижес (республикачи, Нью-Гемпшир штатидан) ғазабланиб гапириб, текшириш ўтказишни талаб қилди».

«Ана шу самолётнинг учиши учун жавобгар эканлигимизни тан олиш, — деди у,— жуда ҳам ўринсиз бўлди. Аммо, биз ҳозир буни эътироф этган эканмиз, қуролли кучлар ишлари билан шуғулланувчи комиссия ана шу воқеаларнинг ҳаммаси тўғрисида изоҳ беришни марказий разведка бошқармасига, давлат департаментига ва мудофаа министрлигига таклиф қилиши лозим, деб ҳисоблайман».

Сенатор Мэнсфилд (демократ, Монтана штатидан) шундай деб савол берди: «Бирор муассасанинг масъул сиёсий раҳбарларнинг рухсатисиз хавфли чегара устида учиш ҳуқуқини ўз зиммасига олиши мумкинми?».

Сенатор, ташқи ишлар комиссиясининг аъзоси Черч (демократ, Айдахо штатидан), менинг фикримча, ташқи сиёсатга дахли бўлган конгресс аъзолари «шундай ҳуқуқларга кимлар эга эканлигини, кимлар шундай буйруқларни бераётганлигини ва кимлар буни контроль қилиб тураётганлигини» билишлари лозим, деди.

Сенатор бундай деди: «Хрушчев дипломатия соҳасида жуда катта ғалаба қозонди. Бу — бизнинг мағлубиятимиздир».

«Нью-Йорк таймс» газетасининг хабар беришича, ташқи ишлар бўйича сенат комиссиясининг раиси сенатор Фулбрайт (демократ, Арканзас штатидан) жуда эҳтиётлик билан гапириб, ана шу учиш учун танланган вақт «ноқулай бўлган» деб айтган.

Сенатор Кейз (республикачи, Нью-Жерси штатидан) телевидение орқали нутқ сўзлаб, бундай учишлар зарур, деб даъво қилди.

«Нью-Йорк геральд трибюн» газетасининг мухбири Доновен Вашингтондан берган хабарида қуйидагиларни ёзади: «Жосуслик мақсадида учирилган самолёт можарога учрагандан кейин Қўшма Штатлар ноқулай аҳволга тушиб қолганига қарамай, жосуслик қилиш соҳасидаги хавфли ўйин давом эттирила беради».

Мухбир яна қуйидагиларни ёзади: «Жосуслик ишлари билан боғлиқ бўлган хавф-хатар Америка сиёсати учун жавобгарликни ўз зиммасига олган кишиларга жуда яхши маълум ва уларнинг кўпчилиги шу ҳафтанинг охирида «ўн биринчи» пан-насиҳат, яъни жиноят устида қўлга тушма, деган насиҳатга риоя қилинмаганда рўй берадиган фалокатлар тўғрисида фикр юритган чоқларида ноқулай аҳволга тушиб қолди...».

Мухбир АҚШдаги олий ҳукумат органлари СССРга қарши қилинган жосуслик ишлари учун бевосита жавобгар эканликларини имо қилади. «Гарчи бу ерда (яъни Вашингтонда),— деб ёзади Доновен,— эҳтимол ана шу учишга розилик берилмагандир, аммо, марказий разведка бошқармаси ўтказиб келаётган жосуслик программаси миллий хавфсизлик кенгаши томонидан маъқулланганлиги маълум».

СССР ОЛИЙ СОВЕТИ ДЕЛЕГАЦИЯСИ НОРВЕГИЯДА

ОСЛО, 9 май. (ТАСС). СССР Олий Совети Иттифоқ Советининг Раиси П. П. Лобанов бошчилигида СССР Олий Совети делегацияси расмий визит билан бугун Ослога келди.

Совет ва Норвегия давлат байроқлари билан безатилган Форнебу аэродромига делегацияни кутиб олиш учун Норвегия стортингининг раиси Н. Ланхелле, стортинг депутатлари, СССР нинг Норвегиядаги элчиси М. Г. Грибанов, бошқа мамлакатларнинг дипломатик вакиллари, Норвегия жамоатчилиги ва матбуотнинг вакиллари келдилар.

П. П. Лобанов аэродромда қисқача нутқ сўзлади.

П. П. Лобанов СССР Олий Совети делегациясининг визити Норвегия стортинги делегациясининг 1956 йилда СССР га қилган сафарига жавоб визити бўлганлигини айтди. У, ана шу визит совет ва норвеж халқи ўртасида дўстона муносабатларни яхшилаш ишига хизмат қилади, деб ишонч билдирди.

Пировардида П. П. Лобанов норвеж халқига бахт-саодат ва тинчлик шароитида янада равнақ тилади ҳамда совет халқи норвеж халқи билан дўст бўлиб, тинч яшашни истаганлигини айтди.

Шундан кейин Совет делегациясининг аъзолари ва кутиб олувчилар «Бристоль» отелига томон йўл олдилар. Бу отель делегациянинг Норвегияда меҳмон бўлиб турган вақтидаги резиденцияси бўлади.

Делегация аъзолари бир оз дам олганларидан кейин Чехословакия Республикаси элчихонасида Ғалаба куни шарафига ўтказилган қабул маросимида ҳозир бўлдилар.

Кечқурун отелда Парламентлараро иттифоқнинг Норвегия группаси СССР Олий Совети делегацияси шарафига зиёфат берди.

БОННДА БЕТХОВЕН УЙ-МУЗЕЙИГА ЎТ ҚЎЙИЛДИ

БОНН, 9 май (ТАСС). Шаҳарнинг энг қимматли, диққатга сазовор жойи — улуғ немис композитори Бетховен туғилган уй-музейга бугун ўт қўйилган. Уй-музейга ўт қўйган киши 55 ёшлик эркак бўлиб, у ихтиёрий равишда ўзини полиция қўлига топширди.

Ёнғин натижасида музейга жиддий зарар етказилган. Бетховен оиласининг мебели жойлаштирилган хона ва композиторнинг қўлёзмалари буткул куйиб кетган. Қадимги черков органи бузилган. Бетховен болалик чоғида ана шу органда чалишни ўрганган эди.

Суратда: Тошкентдаги 44-мактабнинг 8-синф ўқувчилари — ёш кимёгарлар Д. Бобожонова ва К. Зуфарова мактабнинг кимё лабораториясида ўтилган дарс юзасидан тажриба ўтказмоқдалар.
И. Гильдин фотоси.

САМАРАЛИ МЕҲНАТ ТУФАЙЛИ

Пойтахтимиздаги Навоий номли халқ кутубхонасининг болалар ўқув зали 9 май куни жуда гавжум бўлди. Бу ерга кутубхона коллективи, полиграфия, маданият ходимлари, Ўзбекистон ССР Фанлар академияси ҳузуридаги бир қанча институтларнинг олимлари, илмий ходимлар ҳамда партия ва жамоатчилик вакиллари Навоий номли республика халқ кутубхонасининг директори М. Зуфаровнинг туғилганига 50 ва меҳнат фаолиятига 30 йил тўлишини нишонлаш учун тўпландилар.

Сўзга чиққан кўпгина ўртоқлар юбилярнинг халқ маорифини ривожлантиришга катта ҳисса қўшганлиги, қайси бир соҳада ишламасин ўзига топширилган вазифани сидқидилдан бажариб келаётгани ҳақида гапирдилар. Кеча қатнашчилари ўзининг камтаринлиги ва ишчанлиги билан обрў қозонган юбилярни самимий табриклаб, унга сиҳат-саломатлик тиладилар.

Н НАСИМОВ.

Қувноқ болалар ёзда мириқиб дам олишади

Ҳа демай областимиз мактабларининг пионер ва ўқувчилари ўқув йилини тугатиб, ёзги каникулга чиқадилар.

Тошкент область касаба союзлари Совети, корхоналарнинг маҳаллий комитетлари, шаҳар ва район комсомол комитетлари к а н и к у л даврида болал а р н и н г дам олиш ва соғломлаштириш кампа н и я сини намунали ташкил қилиш учун ҳозирданоқ пухта тайёргарлик кўра бошладилар. Бу мавсумда областимиздаги 40 дан ортиқ пионер лагерларида ўтган йилгидан 6 минг кўп, яъни 30 минг бола дам олади. Бўстонлиқ районининг Хўжакент қишлоғида ҳар сменасида 500 бола дам оладиган иккита пионер лагери қ у р и л а ё тир. Шу районда барпо этилаётган яна бир каттагина пионер лагерида «Таштекстильмаш» заводи ишчи, хизматчиларининг болалари ҳордиқ чиқарадилар.

Барча пионер лагерларида дурадгорлик, слесарлик, бичиш-тикиш ва бошқа тўгараклар ташкил қилинади. Бу тўгаракларга раҳбарлик қилиш учун тажрибали мутахассислар жалб қилинади. Лагерларда болалар яхши дам олиш билан бирга, ўзлари қизиққан ҳунарларни ҳам ўрганиб қайтадилар.

Ўзбекистон ёзувчилари Каспий нефтчилари ҳузурида меҳмон бўлдилар

БОКУ, 9 май. (ЎзТАГ махсус мухбири). Озарбайжонда ўтказилаётган ўзбек адабиёти ҳафталигининг қатнашчилари республика ҳаёти билан танишишни давом эттирмоқдалар. Делегация группаларидан бири Каспий нефтчилари ҳузурида меҳмон бўлдилар. Юзлаб ишчилар Ўзбекистон вакилларини шод-хуррамлик билан табриклайдилар.

Маданият уйининг кишилар билан лиқ тўлган залида адабий кеча ўтказилди. Кечада Наби Бобоев, Комил Яшин, Ғофур Ғулом, Осман Саривелли, Адиага Кюрчайли, Уйғун, Михаил Шевердин, Аслон Аслонов Иосиф Оратовский, Ҳамид Ғулом ўз шеърларини ўқиб бердилар. Ўзбекистон санъат усталари денгиз нефть конлари меҳнаткашларини ажойиб концерт билан хурсанд қилдилар.

Сумгаит металлурглари ва кимёгарлари Ўзбекистондан келган меҳмонларни ўзларининг энг азиз ва қадрдон дўстларидек кутиб олдилар. Делегация аъзолари Ленин номидаги Озарбайжон трубопрокат заводида, синтетик каучук заводида, Самад Вурғун номидаги Маданият саройида бўлдилар.

ҚИРҒИЗИСТОН САНЪАТ УСТАЛАРИНИНГ ҲАФТАЛИГИ

ИЖОДИЙ ҲАМКОРЛИК

Иттифоқчи республикаларда қардош халқлар адабиёти ҳафталикларини ўтказиш традиция бўлиб қолди. Ёзувчиларимиз бошлаб берган бу ташаббус маданий ҳамкорликни мустаҳкамлаш, ижодий режалар билан ўртоқлашишнинг янги формаси с и ф а т и д а санъаткорларимиз орасида ҳам кенг ёйилмоқда. Ижодкорларимиз эндиликда бу тадбирни «Катта ижодий имтиҳон ҳафталиги» деб атамоқдалар. Ҳафталикдан кузатилган мақсад ҳам ана шу.

Эртага Тошкентда бошланадиган Қирғизистон санъат усталарининг ижодий ҳафталиги ҳам ана шу традициянинг давомидир. Қирғизистонлик санъаткорларимиз қардош республикалар бўйлаб ўтказаётган бу биринчи ижодий ҳафталикка пухта ҳозирлик кўрдилар.

Ўзбек меҳнаткашлари қирғиз миллий музика маданияти билан кўп йиллардан бери қизиқиб келадилар. Қирғиз халқи томонидан яратилган бой миллий санъат асарлари республикамиз тингловчилари қалбидан чуқур ўрин олди. Кўп асрлардан бери оғиздан-оғизга ўтиб сайқал топган қирғиз «Манас»и, қўбиз жўрлигида айтиладиган эпослари, оммавий халқ қўшиқлари ўзбек халқини ҳам ўзига мафтун этади. Машҳур халқ оқинлари Тўхтағул Сотилганов ва Олимқул Усенбоевларнинг истеъдодлари эндиликда бутун Ватанимизга машҳурдир. СССР халқ артисти А. Малдибоевнинг қирғиз опера театри саҳнасида яратган тўлақонли образларини, машҳур қўшиқчи Сайра Кийзбоева репертуаридаги СССР халқлари қўшиқ ва ашулаларини ким ҳузур билан тингламайди, қирғиз опера ва балет театрининг етакчи солисти, СССР халқ артисти Бибисари Бейшеналиева томонидан саҳналаштирилган оммавий рақсларни ким завқ билан томоша қилмайди дейсиз!

Қирғизистонлик санъаткорлар ҳафталик кунларида ранг-баранг номерлардан ташкил топган концертларни ўзбек томошабинларига тақдим этадилар. Меҳнаткашлар ҳафталикка қатнашиш учун келган СССР халқ артистлари С. Кийзбоева ва Б. Бейшеналиева репертуаридаги янги номерларни ҳам, Қирғизистон ССР халқ артистлари М. Маҳмутова билан В. Васильевларнинг ижрочилик маҳоратларини ҳам, республикада хизмат кўрсатган артистлар С. Жакабоева, С. Токтоналиев, А. Мирзабоевлар ижро этадиган қўшиқ ва рақсларни ҳам томоша қиладилар.

Ҳафталик давомида санъаткорлар саноат корхоналарида, олий ўқув юрти ва илмий муассасаларда меҳмон бўладилар. Бу учрашувларда меҳмонлар республикамиз кишиларининг меҳнатдаги муваффақиятлари билан танишадилар, ижодий режалари ҳақида уларга гапириб берадилар.

Бу ҳафталикда Қирғизистон кино санъати ходимларининг ижодий ишлари ҳам намойиш қилинади. Шу мақсадда 12—19 май кунларида Тошкентдаги кинотеатрларда Қирғизистон кинофильмлари фестивали ўтказилади. Кинофестиваль программасига ўндан ортиқ фильм киритилган. Т а м о ш а б и нлар «Тўхтағул», «Бемеҳр қалб достони», «Салтанат» ва «Чўлпон—тонг юлдузи» деган бадиий фильмлар билан бир қаторда бир неча ҳужжатли фильмларни ҳам кўрадилар. «Қ и р ғ и з и стон водиларида», «Қирғизистон куйлайди», «Қирғиз санъати байрами», «Қуёшли шаҳар» каби ҳужжатли фильмлар қардош Қирғизистон республикасининг бугунги қайноқ ҳаётини ва фаровон турмушини ҳикоя қилади.

Ўзбекистонда ўтказиладиган Қирғизистон санъат усталарининг ҳафталиги икки қардош халқ санъаткорлари ўртасида қадимдан давом этиб келаётган дўстлик ва ижодий алоқаларини тағин ҳам мустаҳкамлаш бобида муҳим аҳамият касб этади.

А. АЛИЕВ.

УЧ РЕСПУБЛИКА ЙЎЛЛАРИ БЎЙЛАБ

9 майда «Халқлар дўстлиги» кўп кунлик велосипед пойгаси қатнашчилари Жалолободдан Наманганга йўл олдилар. Финишга спорт мастери Л. Скворцов (Ўзбекистон) биринчи бўлиб келади. Ундан сўнг ўзбекистонлик А. Кучаренко ва арманистонлик Т. Авакин етиб келадилар. Пойганинг бутун этапи давомида пешқадамлик учун кураш Л. Скворцов ва тожикистонлик велосипедчи В. Котов ўртасида бўлди. Котов сўнгги кунгача лидерликни қўлдан бермай келаётган эди. Энди Скворцов биринчи ўринга чиқди.

Пойганинг еттинчи этапи Намангандан Қўқонгача чўзилган эди. Қўқонда финишга тожикистонлик спорт мастери Г. Гредин биринчи бўлиб келади. У бу этапни 3 соат 31 минут 49 секундда босиб ўтди. В. Старченко (Қирғизистон) ғолибдан бир секунд кейинда қолди. Яна бир секунддан сўнг биринчи разрядлик М. Томилин («Ҳосилот») финиш чизиғидан ўтади. Яна тўрт секунддан кейин эса 16 киши, шу жумладан Л. Скворцов ва В. Котовлар ҳам етиб келадилар.

Команда ҳисобида бу этапда «Ҳосилот» жамияти пойгачилари биринчиликни олдилар. Иккинчи, учинчи ўринларни Ўзбекистон ва Қозоғистон командаси бўлишиб олди. Ўзбекистон командаси ўтган етти этапдан сўнг биринчиликни сақлаб турибди. Бугун пойгачилар Ленинободга йўл оладилар. (ЎзТАГ).

ОММАВИЙ ГИМНАСТИКА

— Диққат, машқни бошлаймиз! Қўлларни белга қўйиб, гавдани чап ва ўнг томонга эгинг. Бир, икки, уч... Ҳозиргина лекцияни тугатган йигит ва қизлар аудиторияда тик туриб студент Эргаш Умаровнинг командаси бўйича турли машқларни бажара бошлайдилар.

В. И. Ленин номидаги Ўрта Осиё Давлат университети филология факультети студентлари ҳар куни бир марта узоқ танаффус вақтида оммавий гимнастика билан шуғулланмоқдалар. Бу ташаббусни факультет комсомол комитети бошлаб берди.

Оммавий гимнастика билан шуғулланиш университетнинг бошқа группаларида ҳам амалга оширила бошланди.

М. ТУРОПОВ.

Телевизор экранида

11 МАЙДА

19.30. Ўқувчилар учун ўзбек тилида «Жонли рақамлар» деган эшиттириш.

19.50. Киножурнал.

20.00. Сўнгги ахборот.

20.20. Ўзбек тилида «Механизаторларимиз» деган эшиттириш.

20.35. Киноочерк - «Халқ Хитойи» (ўзбек тилида).

21.05. Бадиий фильм- «Цхнетилик Майя».

Редактор: З. ЕСЕНБОЕВ.

Тошкентнинг томоша залларида

НАВОИЙ НОМЛИ ТЕАТРДА— 12/V да **Қирғиз санъат усталари концерти**

ҲАМЗА НОМЛИ ТЕАТРДА — 11/V да **Тоға-жиянлар**, 12/V да **Фурқат**.

МУҚИМИЙ НОМЛИ ТЕАТРДА — 11/V да **Фарғона ҳикояси**, 12/V да **Нурхон**.

Улик жонлар (кенг экранли бадиий фильм) — «ВАТАН» (кундуз ва кечқурун), «МИР» (кундуз соат 2 да), «ФЕСТИВАЛЬ» (кеч 8-45 минутда).

Очилган қўриқ (1-серия) — НАВОИЙ номли, «ИСКРА», «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ», «ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ», «СПУТНИК» (кундуз ва кечқурун), НАВОИЙ номли (ёзги кеч соат 8-40 минут ва 10-20 минутда). «ВАТАН» (ёзги. кеч 9 ва 10 яримда), ПУШКИН номли (кеч 9 ва 10 яримда), КАФАНОВ номли (кеч 10 яримда), «ВАТАН» (қишки, эрталаб 9-40 ва 11-20 минутда).

Шўх қайрилишлар — «ВАТАН» (қишки, кеч соат 8-40 минутда), «ФЕСТИВАЛЬ» (кеч 10-40 минутда).

Нева куйлари — «ДРУЖБА» (1-залда), «ЎЗБЕКИСТОН» (кундуз ва кечқурун), ТЕЛЬМАН номли (кеч соат 8 ярим ва 10 да), «УДАРНИК» (кеч 9 да), СТЕПАН РАЗИН номли (кеч 10 яримда), «ШУҲРАТ».

Н. С. Хрушчевнинг Францияда бўлиши (кундуз соат 12, 3 ва кеч 5 да), **Америкада учрашувлар** (кундуз 1 да), **Америка совет балетини олқишлайди** (кундуз 2, 4 ва кеч 6 да) — КИНОЛЕКТОРИЙ.

АЛИШЕР НАВОИЙ НОМЛИ АКАДЕМИК ОПЕРА ВА БАЛЕТ ТЕАТРИДА

12 майдан

Қирғиз санъати ҳафталиги

БОШЛАНАДИ

Билетлар театр кассасида ва эрталаб соат 11 дан район кассаларида сотилмоқда.

Коллектив ва якка заявкалар қабул қилинади.

КОЛХОЗЛАР ВА ҚИШЛОҚ АҲОЛИСИ ДИҚҚАТИГА!

Тошкент областининг район матлубот союзларида ва райполарида

СТАНДАРТ УЙЛАР ВА УЙ ДЕТАЛЛАРИ КОМПЛЕКТИ

СОТИЛМОҚДА

(деворлари маҳаллий материаллардан)

Уйлар ва уй деталлари комплекти билан бирга: том учун шифер, цемент, темир-терсак буюмлар, бўёқ ҳам сотилади.

Ҳар уйга қурилиш-монтаж ишлари чертёжларининг альбоми ва смета илова қилинади.

Бир уйнинг баҳоси (унинг типи ва катталигига қараб) 8—15 минг сўм.

Тошкент область матлубот союзи.

Дархон кўча 3-уйда турувчи **Саидмурод Тўлахўжаевнинг** шу уйда турувчи Нафиса Ҳикматовна Тиллабоевадан ажралиш ҳақидаги иши Тошкент шаҳар, Октябрь район, 5-участка халқ судида кўрилади.

«ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ» («Ташкентская правда») — орган Ташкентского обкома и горкома Коммунистической партии Узбекистана, областного и городского Советов депутатов трудящихся.

Редакциямизнинг АДРЕСИ: Тошкент, «Правда Востока» кўчаси, 26. РЕДАКЦИЯ БЎЛИМЛАРИ НИНГ ТЕЛЕФОНЛАРИ: коммутатор — 26334 ва 33262 орқали Партия турмуши бўлими — 140 Пропаганда бўлими — 34808, 136. Совет қурилиши бўлими — 136. Адабиёт ва санъат бўлими — 29040, 135 Қишлоқ хўжалик бўлими — 29040, 135. Саноат ва транспорт бўлими, Маданият бўлими — 34048, 132. Хатлар бўлими — 34048, 156. Маҳаллий ахборот бўлими — 29040, 50. Секретариат—34808, 115. Эълонлар бўлими—28142.

Р. 06531 «Қизил Ўзбекистон», «Правда Востока ва «Ўзбекистони сурх» бирлашган нашриётининг босмахонаси. Нашр. А-1594.